

Kommunernas socialtjänst k.f.

BUDGET 2023

EKONOMIPLAN 2024–2025

Förbundsstyrelsen § 175 01.11.2022

Förbundsstämman § 24 25.11.2022

Innehåll

1.	VERKSAMHETSPLAN	1
1.1.	Förbundsdirektörens översikt	1
1.2.	Sammanfattning	3
1.2.1.	Budgetram	3
1.2.2.	Verksamhetsförändringar	3
1.2.3.	Intern fördelning av fastighets- och bilkostnader	4
1.2.4.	Verksamhetsintäkter (29 371 Teur)	4
1.2.5.	Verksamhetskostnader (33 056 Teur)	5
1.2.6.	Landskapsandelar (4 092 Teur)	7
1.3.	Strategiska mål	8
1.3.1.	Grunden för verksamheten	8
1.3.2.	Strategiska mål	8
1.4.	Allmänna motiveringar	9
1.5.	Ekonomiska styrprinciper	10
2.	DRIFTSEKONOMI- OCH RESULTATRÄKNINGSDEL	11
2.1	Resultaträkning för året och planperioden	11
2.2	Resultat per verksamhetsområde	12
2.3	Fördelning av kostnader per kommun	13
2.4	Detaljmotiveringar	14
2.4.1	Organisationsstöd	14
	Verksamhetsområde och verksamhetsidé	14
	Målsättningar och åtgärder 2023	15
	Målsättningar 2024–2025	16
	Budgetförutsättningar	17
	Budgeterat resultat	18
2.4.2	Tidigt stöd för barn och familj	19
	Verksamhetsområde och verksamhetsidé	19
	Målsättningar och åtgärder 2023	20
	Målsättningar 2024–2025	20
	Budgetförutsättningar	20
	Budgeterat resultat	21
	Nyckeltal	22
2.4.3	Barnskydd	23
	Verksamhetsområde och verksamhetsidé	23

Målsättningar och åtgärder 2023.....	23
Målsättningar 2024–2025	24
Budgeterat resultat	24
Nyckeltal.....	25
2.4.4 Vuxensocialarbete	26
Verksamhetsområde och verksamhetsidé	26
Målsättningar och åtgärder 2023.....	27
Målsättningar 2024–2025	27
Budgetförutsättningar.....	28
Budgeterat resultat	28
Nyckeltal.....	29
2.4.5 Funktionsservice och sysselsättning.....	30
Verksamhetsområde och verksamhetsidé	30
Målsättningar och åtgärder 2023.....	31
Målsättningar 2024–2025	33
Budgeterat resultat	34
Nyckeltal.....	35
2.5 Personalförteckning.....	36
3. INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSDEL.....	42
3.1. Investeringar	42
3.1.1. Investeringar 2023.....	44
3.1.2. Investeringar plan 2024.....	47
3.1.3. Investeringar plan 2025.....	49
3.2. Finansiering.....	51

1. VERKSAMHETSPLAN

1.1. Förbundsdirektörens översikt

I och med budget 2023 blickar KST mot sitt tredje verksamhetsår. Socialvården för landskapet slogs ihop 1.1.2021 och arbetet med att bygga upp verksamheten enligt de målsättningar som fastställts för den åländska socialvården fortgår. Utifrån den kunskap vi har idag kan vi konstatera att lagstiftaren inte reserverade tillräckligt med resurser för att genomföra den omfattande omorganisation som en sammanslagning av sjutton organisationer, arbetskulturer och servicenivåer innebär. Från KST:s sida har vi vid ett flertal tillfällen påpekat att de effektiviseringar och den samordning som förväntas inom socialvården också kräver ekonomiska investeringar som inte enbart kan bäras av det kommunala fältet. KST kommer under 2023 att fortsätta arbetet med att utveckla verksamheten enligt intentionerna med sammanslagningen och även den nya socialvårdslagstiftningen. Frågan om resursbehovet är fortsättningsvis aktuell och kommer att fortsätta lyftas av KST.

Trots att KST på många sätt fortsättningsvis befinner sig i en uppbyggnadsfas har vi inte kunnat se någon personalflykt. KST:s styrka är personalen och det är glädjande att det finns en vilja och ett intresse bland yrkesverksamma att vara med och bygga upp framtidens socialvård. KST har en mycket kompetent personal som gör sitt yttersta och arbetsgrupperna har en fin arbetsgemenskap.

Det centrala som framkommer i planeringen av personalresurserna är behovet av konkurrenskraftiga löner och anställningsvillkor. Arbetsuppgifterna kräver stor individuell förmåga till problemlösning och arbetsbelastningen är hög och vi behöver värna om vår personal med de medel vi kan. Det är av största vikt att vi är lyhörda och skapar de bästa förutsättningarna som behövs för att de ska kunna göra ett bra arbete.

Inom funktionsservice och sysselsättning finns 470 fall av föråldrade (äldre än från 2020) klient- och serviceplaner eller planer som aldrig upprättats, en brist som KST fått ta över från kommunerna och nu måste åtgärda. Att upprätta en klient- och serviceplan är inget skrivbordsarbete utan kräver klientkontakt och en bedömning av servicebehovet. För att komma till rätta med detta behövs mer personalresurser.

Att blicka mot det kommande året innebär inte endast att ta ställning till det som behöver göras. Vi ser mycket fram emot att nästa budgetår äntligen kunna verkställa ett sedan länge upplevt behov genom att öppna ett ESB i KST:s regi. Detta ESB riktar sig till klientgrupper som inte hör till äldreomsorgen. Placeringen är visserligen under samma tak som kommunalförbundet Oasen, men ESB-avdelningen kommer att skötas i KST:s egen regi och därmed kunna anpassas till våra klientgrupper, ett stort steg i rätt riktning för att kunna anpassa servicen till våra klienter.

Vid årsskiftet 2022–2023 kommer också Mariegatan att öppna, som för närvarande renoveras i privat regi för KST:s behov. Genom detta projekt kommer antalet boendeplatser inom specialomsorgen att utökas med åtta platser.

Socialservicens uppdrag är mycket större än endast de enskilda tjänster som produceras. Ett långsiktigt arbete är att arbeta mer förebyggande. För KST innebär det att ge ett stöd i ett tidigt skede och därmed säkerställa barns, familjers och vuxnas välfärd innan deras funktionsförmåga är allvarligt försämrade. I arbetet med det förebyggande arbetet är multiprofessionellt arbete avgörande. Från KST:s sida sätter vi stort hopp till de samverkansavtal som ingåtts med bland annat Ålands hälso- och sjukvård.

Katarina Dahlman
Förbundsdirektör

1.2. Sammanfattning

1.2.1. Budgetram

Enligt styrelsens beslut §119 per 7.6.2022 fastslogs en budgetram för 2023 om 33 357 Teur i verksamhetskostnader. Då förvaltningen gjort upp sitt förslag landade verksamhetskostnaderna på 33 056 Teur, vilket är cirka 300 Teur lägre än ramen.

1.2.2. Verksamhetsförändringar

Från och med 1.1.2023 kommer KST att hyra Mariegatan för 13 boendeplatser inom specialomsorgen. Svedgränd stängs och de 5 platser som finns där idag försvinner. Svedgränd ska rivas. Totalt blir det 8 nya boendeplatser inom specialomsorgen från och med årsskiftet 2022/2023. Detta blir en kostnadsökning på driften, både för hyra av fastighet och för personalkostnader till följd av utökad verksamhet. Budgeterade medel för Svedgränd och Mariegatan är netto 591 Teur högre för 2023 jämfört med budget 2022. Utöver Svedgränds personal som flyttas över till Mariegatan behövs det nya personalresurser till den nya enheten om 3 vårdare (100 %) och 2 vårdare (75 %) och en utökning från 50 % till 100 % föreståndare. Trots ökningen av boendeplatser finns det ännu klienter i kö. Planeringen av en nybyggnation av Svedgränd pågår, där boende och daglig verksamhet för minst 20 klienter planeras. Samtidigt håller en boendeplan på att tas fram, där en rockad inom befintliga byggnader samt avyttring av fastigheter och uppsägning av hyresavtal utreds.

Det finns ett stort behov inom KST av ett ESB för klienter under 65 år med olika typer av funktionshinder och sjukdomar (inte specialomsorg). KST ämnar öppna en egen enhet i Oasens lokaler, vilket inte innebär ökade kostnader utan en omfördelning från köp av tjänster till löner. Verksamhetens målgrupp är klienter i behov av permanenta boendeplatser på effektiviserat serviceboende samt även klienter som behöver komma in för tillfälliga vistelser t.ex. i samband med avlastning eller efter vistelse på sjukhus (klinikfärdiga patienter). I nuläget ordnar KST servicen för denna klientgrupp genom att köpa vårdplatser av primärkommuner, kommunalförbund och privata aktörer för ca 15 klienter. Flera primärkommuner har även meddelat att de har högt tryck på sina platser och att de inte har möjlighet att fortsätta att sälja platser till KST. Behovet av tillfälliga platser är också stort, då närståendevårdarna behöver få sin avlastning. Antalet klinikfärdiga klienter var 40 under år 2021. I nuläget är det mycket arbetsdrygt att hitta plats till de klinikfärdiga eftersom tillgången på platserna i de olika kommunerna varierar. Genom ett eget ESB förväntas KST bättre kunna säkra behovet av boendeplatser för denna klientgrupp samtidigt som arbetsdryga moment kan undvikas. Det förväntas även en viss kostnadsinbesparing, då man vid egen produktion slipper administrativa påslag på kostnaden för boendeplatserna.

Arrangemanget med KST ESB planeras fortgå i 3 år med möjlighet till förlängning. KST har initialt tillgång till 7 rum och från och med 1.1.2024 till 9 rum. För nyttjande av Oasens lokaler för KST ESB kommer KST inte att betala en regelrätt hyra. I stället erlägger KST en grundavgift och en andel av Oasens avskrivningar, båda belopp baserade på antalet platser som KST har tillgång till på Oasen. I budgeten har dessa kostnader upptagits bland hyreskostnaderna.

KST tar över verksamheten vid Fixtjänst vid årsskiftet 2022/2023. Personalen består av en verksamhetsledare (100 %) samt fyra handledare (motsvarande 3,1 årsarbeten). Ålands handikappförbund producerar arbetstillfällen för personer med funktionsnedsättning. Idag är 36 skyddsarbetstagare sysselsatta genom Fixtjänst. Det finns en kö till sysselsättning genom Fixtjänst. Landskapsregeringen minskade PAF-bidraget inför 2022 med 135 000 euro. Inför 2023 drar

landskapsregeringen in allt PAF-bidrag som tidigare erlagts för verksamheten. Det här innebär en kostnadsökning för KST.

Under hösten tar förbundsstämman ställning till om KST ska köpa fastigheten på Fabriksgatan där Fixtjänst har sin verksamhet. KST skulle erlägga en köpesumma så att Fixtjänst blir skuldfria. Om köpet hade gjorts 31.12.2021 skulle KST ha erlagt cirka 900 000 euro för fastighet och inventarier.

Antal vårdtagare inom närståendevården 2021 var 216 personer. Detta är proportionellt betydligt fler än i riket. Budgeterade arvoden för närståendevård för 2022 ligger på dryga 1 miljon euro, vilket med nuvarande trend och stödnivå inte kommer att räcka för 2022. Därav har anslaget för 2023 utökats till 1,4 miljoner.

Antal servicetagare inom färdtjänsten var 680 personer per 31.12.2021. Prognosen för 2022 visar att budgetmedlen på 1,3 miljoner euro inte kommer att räcka. Därför har anslaget för 2023 utökats till 1,7 miljoner. Styrelsen har diskuterat en ökad service inom färdtjänst/stöd för rörligheten i syfte att motverka ensamhet och isolering och stöda klienters delaktighet och upprätthållandet av sociala nätverk. En utökad service av färdtjänst/stöd för rörligheten skulle dock innebära ytterligare kostnader under momentet färdtjänst/stöd för rörligheten.

Landskapsregeringen har konstaterat att Ålands Fountainhouse rf Pelaren inte bedriver sådan verksamhet som uppfyller de krav som finns för köp av socialvårdstjänster. Med hänvisning till detta anser KST att KST:s finansiering av Pelarens verksamhet ska upphöra, då föreningen i stället har möjlighet att ansöka om föreningsbidrag från landskapsregeringen och kommunerna. I budgeten för 2022 var anslaget för Pelaren 90 Teur.

1.2.3. Intern fördelning av fastighets- och bilkostnader

Intäkter och kostnader för fastigheter och bilar ligger under verksamhetsområdet organisationsstöd. Från och med 2023 kommer nettot av dessa poster (1 234 Teur) att fördelas ut på alla verksamhetsområden som interna hyreskostnader.

- Nettot för en fastighet för en specifik verksamhet, exempelvis Blåbärsstigen och Tallbacken, fördelas direkt till den aktuella verksamheten.
- Nyfahlers fördelas enligt antal personer på respektive verksamhetsområde.
- Nygatan fördelas till organisationsstödet.
- Hyror för lokaler i medlemskommunerna fördelas jämnt mellan Tidigt stöd, Barnskydd, Vuxensocialarbete samt Funktionsservice och sysselsättning.
- Gemensamma fastighetskostnader fördelas mellan boende- och daglig verksamhet enligt antal ägda fastigheter.
- Budgeten görs inte per bil, så kostnaderna fördelas enligt antal bilar per verksamhet. Gemensamma bilkostnader delas jämnt mellan användarna.
- Större delen av utfallet bokförs per bil och kommer att fördelas på den verksamhet som använder bilen. Utfallet för gemensamma bilar fördelas jämnt mellan användarna.

1.2.4. Verksamhetsintäkter (29 371 Teur)

Förbundets verksamhetsintäkter utgörs huvudsakligen av medlemskommunernas andelar (27 785 Teur) som räknas fram med stöd av grundavtalet. Utöver dessa finns bland annat avgifts- och hyresintäkter. Budgeterade kommunandelar för 2023 är 1 087 Teur högre än budget 2022. Övriga budgeterade intäktsposter för 2023 ligger nära budget 2022.

1.2.5. Verksamhetskostnader (33 056 Teur)

Budgetförändringar verksamhetskostnader (Teur)	Personal	Köptjänster	Material	Understöd	Hyrer	Övrigt	Totalt
Fastighetsingenjör	67						67
Funktionsservice administration	113						113
Personlig assistans	178	-83	0				94
Mariegatan/Svedgränd	462	-6	15		166	1	637
KST ESB	461	35	13		148		657
Sysselsättning/arbetsverksamhet	536	-421	54	12	2	1	184
Sysselsättning dagverksamhet	50	-17	-2	23			54
Närståendevård	396						396
Barnskydd inst.vård/prof.fam.vård		-570					-570
Färdtjänst stöd för rörligheten/färdtjänst		456		0			456
Hemservice		-350					-350
Serviceboende i eget hem		639		15			654
Effektiverat serviceboende		-301					-301
Institution/boende psykisk ohälsa		-143					-143
Övrigt boende specialomsorg		-302					-302
Utkomststöd				-220			-220
Ekonomiskt stöd, redskap				30			30
Övriga förändringar	197	73	-63	26	56	5	294
	2 459	-990	17	-114	372	6	1 750

Personalkostnader

Personalkostnaderna (18 762 Teur) utgör 57 % av förbundets budgeterade verksamhetskostnader. I personalkostnaderna ingår såväl utbetalningar till förbundets personal som övriga utbetalningar som utgör skattepliktig inkomst hos mottagarna. Till de senare nämnda hör närstående- och familjevårdare, stödpersoner och -familjer samt förtroendevalda. Personalkostnaderna är 2 459 Teur högre i budget 2023 jämfört med budget 2022. Detta förklaras främst av de nya verksamheter som kommer att startas upp/övertas hösten 2022 (KST ESB) och i början av 2023 (Mariegatan och Fixtjänst). De största personalkostnadsförändringarna specificeras i ovanstående tabell.

Nedanstående tabell specificerar personalökningarna i budgeten för 2023. Utöver dessa tillkommer ett antal skyddsarbetstagare som tidigare avlönats via Fixtjänst. En komplett personalförteckning återfinns i avsnitt 2.5.

Inom personlig assistans sker en förskjutning från köp av tjänster till personalkostnader, då KST förväntas ta över arbetsgivarskapet från klienter. Därutöver finns ett utökat behov av personlig assistans, vilket ger en nettokostnadsökning om 94 Teur för 2023.

När det gäller KST ESB förväntas den nya verksamheten leda till minskade kostnader för köp av tjänster gällande fasta boendeplatser, avlastningsplatser, hemservice och personlig assistans. Således sker en förskjutning från köp av tjänster till personalkostnader i budget 2023.

Då KST tar över Fixtjänsts verksamhet vid årsskiftet 2022–2023 övergår personalen till KST. Tidigare har denna kostnadspost redovisats bland köp av tjänster. Budgeterade personalkostnader för skyddsarbetstagarna är högre 2023, då målsättningen är att kunna ge fler individer sysselsättningservice.

I budgeten för 2022 medtogs en personalkostnadsminskning om 145 Teur avseende förändringar i dagverksamheten, vilket inte har förverkligats.

Anslaget för arvoden för närståendevård har ökats med 396 Teur för 2023.

Utifrån de konstaterade faktiska kommande höjningarna i avtalsförhandlingarna på fastlandet har en beräknad löneökning med 2,53 % från 1.1.2023 och 1,9 % från 1.6.2023 budgeterats. För arvoden och ersättningar har en förväntad indexjustering tagits med i beräkningarna.

Ökning av budgeterade tjänster		Heltid	Personer
Organisationsstöd			
Fastighetsingenjör		1,00	1
Funktionsservice och sysselsättning			
Socialarbetare	Administration	1,00	1
Socialhandledare	Administration	1,00	1
Personlig assistent	Personlig assistans	2,96	3
Föreståndare	Mariegatan	0,50	0
Vårdare	Mariegatan	4,50	5
Föreståndare	KST ESB	1,00	1
Vårdare	KST ESB	6,50	7
Föreståndare	Sysselsättning (Fixtjänst)	1,00	1
Arbetshandledare	Sysselsättning (Fixtjänst)	2,30	3
Jobbcoach	Sysselsättning (Fixtjänst)	0,80	1
Städare	Sysselsättning (Fixtjänst)	0,40	1
Vårdare	Dagverksamhet	0,70	2
Totalt		23,66	27

Köp av tjänster

Köp av tjänster (10 679 Teur) utgör 32 % av budgetens verksamhetskostnader. Större poster inom detta kostnadsslag är ej egenproducerat boende/institutionsvård, färdtjänst, hemservice och personlig assistans. Budget 2023 är 990 Teur lägre än budget 2022. De största förändringarna i posten köp av tjänster specificeras i tabellen överst i detta avsnitt.

Inom personlig assistans sker en förskjutning från köp av tjänster till personalkostnader, då KST förväntas ta över arbetsgivarskapet från klienter. Därutöver finns ett utökat behov av personlig assistans, vilket ger en nettokostnadsökning om 94 Teur för 2023.

Finansieringen av Fixtjänsts verksamhet har i sin helhet redovisats bland köp av tjänster fram till 2022. Då KST tar över Fixtjänsts verksamhet vid årsskiftet 2022–2023 fördelas verksamhetsintäkterna och -kostnaderna på olika intäkts- och kostnadsslag, varmed anslaget för köp av tjänster minskar. Nettoförändringen för sysselsättnings-/arbetsverksamheten blir dock inte noll. Budgeterade personalkostnader för skyddsarbetstagarna är 70 Teur högre 2023. Dessutom har landskapsregeringen beslutat dra in allt PAF-bidrag som tidigare erlagts för verksamheten, vilket innebär en kostnadsökning om 135 Teur för 2023. I köp av tjänster 2022 avseende Fixtjänst har även ingått avskrivningar och räntekostnader om 74 Teur samt intäkter om 60 Teur, vilka från och med 2023 inte längre redovisas bland verksamhetskostnaderna. Därutöver har mindre justeringar av budgeterade poster gjorts.

Anslaget för institutionsvård och professionell familjevård 2023 har beräknats på individnivå enligt idag kända placeringar och minskar med 570 Teur.

Anslaget för färdtjänst och stöd för rörligheten har utökats med 456 Teur, medan anslaget för hemservice minskar med 350 Teur. Anslaget avseende köpta tjänster för serviceboende i eget hem ökar med 639 Teur, medan anslaget för effektiviserat serviceboende minskar med 301 Teur, för institution/boende psykisk ohälsa med 143 Teur och köpta tjänster för boende specialomsorg med 302 Teur. Kostnaderna för köp av tjänster avseende ej eget producerat boende har beräknats på individnivå enligt idag kända faktorer och har tagit i beaktande en planerad flytt av klienter till KST ESB.

När det gäller KST ESB förväntas den nya verksamheten leda till minskade kostnader för köp av tjänster gällande fasta boendeplatser, avlastningsplatser, hemservice och personlig assistans. Således sker en förskjutning från köp av tjänster till personalkostnader. Budgeterade köpta tjänster för dessa insatser minskar dock inte med ett belopp motsvarande hela kostnaden för KST ESB, då det sammantaget finns ett ökat behov av insatserna.

Övriga poster

Övriga poster inom verksamhetskostnaderna (3 615 Teur) utgör bland annat material, förnödenheter och varor samt understöd och hyreskostnader. Dessa poster har ökat med 281 Teur från budget 2022 till budget 2023. De största förändringarna är ökade hyreskostnader om totalt 372 Teur och ett minskat anslag för utkomststöd om 220 Teur. Ökningen av hyreskostnaderna avser främst de nya verksamheterna KST ESB (148 Teur) och Mariegatan (166 Teur). Därutöver har en förväntad indexjustering av hyrorna tagits i beaktande. Anslaget för utkomststöd har budgeterats enligt dagens nivå med beaktande av en indexjustering.

1.2.6. Landskapsandelar (4 092 Teur)

Landskapsandelar budgeteras enligt den prognos som lämnats av Ålands landkapsregering. Denna är 773 Teur högre än budget 2022.

1.3. Strategiska mål

1.3.1. Grunden för verksamheten

Kommunalförbundets verksamhet omfattar all den socialvård som enligt lag ankommer kommunerna i enlighet med 1 § LL om kommunalt samordnad socialtjänst (ÅFS 2016:2) och utgör ett för landskapet Åland gemensamt socialvårdsområde i enlighet med 3 § 1 mom nämnda lag.

I enlighet med grundavtalet ska förbundet främja invånarnas hälsa och välfärd och säkerställa att de socialvårdstjänster som var och en har rätt till finns att tillgå för samtliga invånare i socialvårdsområdet. Främjandet av invånarnas hälsa och välfärd och verkställandet av kommunalförbundets verksamhet sker i samarbete med kommuner och andra myndigheter. Vidare ska verksamheten sträva efter en likvärdig service i alla medlemskommuner, en effektiv användning av resurserna, en samlad kompetens och hög specialisering inom personalen, en hög integritet, en stark anonymitet och ett gott rättsskydd.

Det grundläggande uppdraget för socialvården är att upprätthålla individers funktionsförmåga så att alla har möjlighet att fungera som fullvärdiga medlemmar i samhället.

1.3.2. Strategiska mål

Förbundet ser att det finns fyra grundläggande värden som fungerar som avgörande stöd i förverkligandet av hur uppdraget att upprätthålla individers funktionsförmåga utförs. De strategier, policy, riktlinjer och rutiner som antas inom förbundet ska ta avstamp i dessa värden. Verksamhetsområdena ska inom sina uppdrag bryta ner värdena i mer konkreta handlingar och beteenden.

Kompetens

Kompetensen är en del av förbundets arbetstagarperspektiv. Det är avgörande för verksamheten att vi kan knyta till oss behörig personal och fortlöpande fortbilda för att upprätthålla kunskaper och få nya färdigheter. Förbundet är också en kunskapsgenererande verksamhet, klientarbetet ska fungera som underlag för alla myndigheters förebyggande arbete inom det sociala området.

Smidighet

Smidighet ska förstås både från arbetsgivar- och klientperspektiv. Vårt uppdrag är att underlätta processer och system, så att processerna underlättar sakkunnigarbetet inom förbundet. Den här ansatsen om smidighet underlättar också för klienterna, fungerande interna system och en klar rollfördelning bidrar positivt till klientrelationerna. En smidig samverkan mellan de myndigheter som arbetar för en och samma individs funktionsförmåga är också prioriterad.

Trygghet

Trygghet är en del av upprätthållandet av individers funktionsförmåga. Dels ska samhället ha ett grundläggande förtroende för organisationen. Den centrala tanken är att alla någon gång i livet kan komma att vara beroende av utomstående hjälp, tröskeln för att ta kontakt ska också vara låg. Dels ska klienten som individ uppleva att beviljade insatser stärker den egna funktionsförmågan.

Förebyggande

Den nya socialvårdslagen ställer högre krav på det förebyggande arbetet inom socialvården. Syftet är att undvika mänskligt lidande och kostsamma åtgärder i ett senare skede. Inom KST har verksamhetsområdet Tidigt stöd för barn och familj en tydlig roll i det förebyggande arbetet.

1.4. Allmänna motiveringar

Socialarbete är sådan ledning, rådgivning och utredning av sociala problem som handhas av yrkesutbildad personal inom socialvården samt andra stödåtgärder som upprätthåller och främjar individen och familjens trygghet och förmåga att komma tillrätta samt samfunds funktionsförmåga.

Enligt socialvårdslagen som trädde i kraft 1.1.2021 (ÅFS 2020:12) ska välfärden bland annat främjas av rådgivning och handledning och strukturellt socialt arbete. Det strukturella sociala arbetet innebär produktion av information, målinriktade åtgärder samt införlivande av sakkunskapen inom socialvården i annan offentlig verksamhet. De kommunala myndigheterna ska i samarbete med landskapsmyndigheterna ge akt på och främja välfärden hos personer som behöver särskilt stöd samt avhjälpa missförhållanden och förebygga uppkomsten av dem och stödja barn och unga genom att avhjälpa missförhållanden i uppväxtförhållandena och förebygga uppkomsten av missförhållanden.

Socialvårdslagen definierar dels stödbehoven¹ och dels den socialservice som är tänkt att kunna möta stödbehoven: socialt arbete; social handledning; social rehabilitering; familjearbete, hemservice, hemvård; boendeservice; service på en institution; service som stöder rörlighet; alkohol- och drogarbete; förbyggande av psykisk ohälsa; rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor; övervakning av umgänge mellan barn och förälder; ledighet för personer som vårdar en anhörig eller närstående; verksamhet i sysselsättningssyfte för personer med funktionsnedsättning; arbetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning samt annan socialservice som är nödvändig för klientens välfärd och som tillgodoser de definierade stödbehoven.

¹ Socialservice ska ordnas 1) som stöd för att klara av det dagliga livet, 2) till följd av stödbehov med anknytning till boende, 3) till följd av behov av ekonomiskt stöd, 4) för att förhindra marginalisering och främja delaktighet, 5) till följd av stödbehov på grund av närstående- och familjevåld samt annat våld eller annan illabehandling, 6) till följd av stödbehov i anslutning till akuta krissituationer, 7) för att stödja en balanserad utveckling och välfärd hos barn, 8) till följd av stödbehov på grund av missbruk av berusningsmedel, psykisk ohälsa, annan sjukdom, skada eller åldrande, 9) till följd av stödbehov med anknytning till fysisk, psykisk, social eller kognitiv funktionsförmåga, 10) för att stödja anhöriga och närstående till personer som behöver stöd.

1.5. Ekonomiska styrprinciper

I budgeten godkänner förbundsstämman anslaget för KST för totala intäkter och kostnader, förbundets investeringar samt övergripande målsättningar för verksamheten.

Efter att budgeten antagits godkänner förbundsstyrelsen dispositionsplaner för varje verksamhetsområde som bygger på budgeten. I samband med godkännande av dispositionsplanerna fastställs vem som godkänner verifikat och ansvarar för delanslagen inom verksamhetsområdena. Förbundsstyrelsen kan under året ändra dispositionsplan inom enskilt verksamhetsområde om behov av omfördelning av medel uppstår. Eventuella ändringar av verksamhetsområdets målsättningar ska dock alltid godkännas av förbundsstämman.

Ändringar i budgeten, som innebär att det totala anslaget för samtliga verksamhetsområden (på nettonivå exklusive kommunandelar) påverkas eller att övergripande målsättningar ändras, ska beredas inför förbundsstämman så att stämman hinner behandla ändringsförslagen under budgetåret.

Efter utgången av budgetåret är det endast i undantagsfall möjligt att göra ändringar i budgeten. När bokslutet är undertecknat kan förslag om ändringar i budgeten inte längre ges till förbundsstämman.

I enlighet med grundavtalet ska kommunalförbundet ha en periodiserad uppföljning av ekonomin och verksamheten. Förbundsstyrelsen ska 2–3 gånger per år ge medlemskommunerna en rapport om hur verksamheten och ekonomin utfallit, inkluderat en helårsprognos.

Förbundsstyrelsen kan fatta beslut om betalningar som är obligatoriska för kommunalförbundet och som ska betalas i brådskande ordning, trots att det saknas tillgängliga anslag för ändamålet. Förbundsstyrelsen ska då utan dröjsmål ge stämman ett förslag om att anslag ska beviljas eller anslaget höjas.

Verksamhetskostnader och -intäkter i ekonomiplanen för 2024–2025 är uppräknade med 3 % och tar inte några verksamhetsförändringar i beaktande.

I syfte att öka den ömsesidiga insynen och förståelsen för det ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningarna inbjuder KST primärkommunerna till ett seminarium under våren. Eventuella ramförändringar bör aviseras i samband med detta budget- och verksamhetsseminarium.

2. DRIFTSEKONOMI- OCH RESULTATRÄKNINGSDEL

2.1 Resultaträkning för året och planperioden

Resultaträkning	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 euro	2021	2022	2023	2024	2025
Verksamhetsintäkter					
Ersättningar från kommuner	25 503	26 698	27 785	28 682	29 819
Övriga försäljningsintäkter	355	133	102	105	109
Avgiftsintäkter	793	814	820	844	870
Understöd och bidrag	380	310	310	319	329
Övriga verksamhetsintäkter	310	367	354	364	375
Verksamhetsintäkter totalt	27 341	28 321	29 371	30 315	31 501
Verksamhetskostnader					
Löner och arvoden	-12 961	-13 409	-15 544	-16 011	-16 491
Lönebikostnader	-2 768	-2 893	-3 217	-3 314	-3 413
Köp av tjänster	-12 010	-11 669	-10 679	-11 000	-11 330
Material, förnödenheter och varor	-718	-860	-877	-903	-930
Understöd	-1 550	-1 771	-1 656	-1 706	-1 757
Hyreskostnader	-659	-687	-1 059	-1 091	-1 123
Övriga verksamhetskostnader	-24	-17	-23	-24	-24
Verksamhetskostnader totalt	-30 691	-31 306	-33 056	-34 048	-35 069
Verksamhetsbidrag	-3 351	-2 985	-3 685	-3 732	-3 568
Landskapsandelar	3 617	3 320	4 092	4 215	4 342
Finansiella intäkter och kostnader	-31	-44	-38	-50	-60
Årsbidrag	236	291	369	433	714
Avskrivningar enligt plan	-246	-300	-379	-443	-724
Räkenskapsperiodens resultat	-10	-9	-10	-10	-10
Förändring i avskrivningsdifferens	10	9	10	10	10
Räkenskapsperiodens över-/underskott	0	0	0	0	0

Verksamhetskostnader och -intäkter är uppräknade med 3 % för åren 2024–2025. och tar inte några verksamhetsförändringar i beaktande.

2.2 Resultat per verksamhetsområde

Resultaträkning Belopp i 1 000 euro	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Organisationsstöd					
Verksamhetsintäkter	326	269	336	346	356
Verksamhetskostnader	-2 567	-2 654	-3 196	-3 291	-3 390
Verksamhetsbidrag	-2 241	-2 386	-2 860	-2 946	-3 034
Interna hyresintäkter	0	0	1 234	1 271	1 309
Interna hyreskostnader	0	0	-76	-78	-81
Netto	-2 241	-2 386	-1 626	-1 674	-1 725
Tidigt stöd för barn och familj					
Verksamhetsintäkter	1	0	4	4	4
Verksamhetskostnader	-1 688	-2 047	-2 023	-2 084	-2 147
Verksamhetsbidrag	-1 688	-2 047	-2 019	-2 080	-2 142
Interna hyreskostnader	0	0	-144	-148	-153
Netto	-1 688	-2 047	-2 163	-2 228	-2 295
Barnskydd					
Verksamhetsintäkter	304	454	390	402	414
Verksamhetskostnader	-3 413	-4 032	-3 557	-3 664	-3 774
Verksamhetsbidrag	-3 108	-3 578	-3 167	-3 262	-3 360
Interna hyreskostnader	0	0	-157	-162	-167
Netto	-3 108	-3 578	-3 324	-3 424	-3 527
Vuxensocialarbete					
Verksamhetsintäkter	204	270	138	143	147
Verksamhetskostnader	-2 135	-2 749	-2 509	-2 584	-2 662
Verksamhetsbidrag	-1 932	-2 479	-2 371	-2 442	-2 515
Interna hyreskostnader	0	0	-85	-87	-90
Netto	-1 932	-2 479	-2 456	-2 529	-2 605
Funktionsservice och sysselsättning					
Verksamhetsintäkter	1 002	631	718	739	762
Verksamhetskostnader	-20 888	-19 824	-21 771	-22 424	-23 097
Verksamhetsbidrag	-19 886	-19 193	-21 053	-21 685	-22 335
Interna hyreskostnader	0	0	-772	-795	-819
Netto	-19 886	-19 193	-21 825	-22 479	-23 154

Verksamhetskostnader och -intäkter är uppräknade med 3 % för åren 2024–2025. och tar inte några verksamhetsförändringar i beaktande.

2.3 Fördelning av kostnader per kommun

Enligt grundavtalet ska kommunalförbundets verksamhet finansieras av kommunerna gemensamt. Kommunalförbundets kostnader beräknas som summan av verksamhetsbidrag, avskrivningar, finansiella kostnader och extraordinära poster. Från kostnader dras landskapsandelarna som utbetalas till förbundet enligt Landskapslag (ÅFS 2017:120) om landskapsandelar till kommunerna. Den resulterande summan utgör förbundets nettodriftskostnad.

Förbundets nettodriftskostnad fördelas mellan medlemskommunerna i två lika stora delar:

- Förbundets halva nettodriftskostnad fördelas enligt varje kommuns andel av totala antalet invånare per 31.12 före räkenskapsåret.
- Förbundets halva nettodriftskostnad fördelas enligt varje kommuns andel av den totala skattekraften.

Med kommunens skattekraft avses den uträknade beskattningsbara inkomsten i kommunen. Den beskattningsbara inkomsten beräknas genom att kommunens skatteinkomster från förvärvsinkomst- och samfundsbeskattningen divideras med en inkomstskattesats. Kommunens skatteinkomster från förvärvsinkomstbeskattningen divideras med kommunens inkomstskattesats, medan kommunens skatteinkomster från samfundsbeskattningen divideras med den genomsnittliga inkomstskattesatsen för kommunerna i landskapet. Summan av dessa utgör kommunens skattekraft. Vid beräkningen beaktas inkomsterna från förvärvsinkomst- och samfundsbeskattningen sådana de redovisas då beskattningen för året är slutförd.

I bokslutet ska alltid kommunernas betalningsandelar motsvara förbundets nettodriftskostnad.

Kommun	Skattekraft 2020	Andel %	Fördelning 50 %	Invånare 31.12.2020	Andel %	Fördelning 50 %	Fördelning totalt
Brändö	11 270 052	1,79 %	249 152	449	1,49 %	207 033	456 184
Eckerö	16 269 455	2,59 %	359 675	958	3,18 %	441 731	801 406
Finström	47 003 115	7,48 %	1 039 116	2 603	8,64 %	1 200 236	2 239 352
Föglö	10 138 353	1,61 %	224 133	526	1,75 %	242 537	466 670
Geta	6 134 234	0,98 %	135 612	511	1,70 %	235 621	371 233
Hammarland	25 341 163	4,03 %	560 227	1 599	5,31 %	737 294	1 297 521
Jomala	111 554 168	17,75 %	2 466 172	5 386	17,88 %	2 483 469	4 949 641
Kumlinge	5 895 352	0,94 %	130 331	307	1,02 %	141 557	271 888
Kökar	3 490 173	0,56 %	77 159	225	0,75 %	103 747	180 905
Lemland	39 105 382	6,22 %	864 518	2 114	7,02 %	974 759	1 839 277
Lumparland	7 135 672	1,14 %	157 751	372	1,23 %	171 528	329 279
Mariehamn	281 713 268	44,83 %	6 227 947	11 705	38,85 %	5 397 141	11 625 088
Saltvik	36 721 219	5,84 %	811 811	1 806	5,99 %	832 741	1 644 552
Sottunga	1 806 923	0,29 %	39 946	101	0,34 %	46 571	86 517
Sund	17 796 819	2,83 %	393 441	1 007	3,34 %	464 325	857 766
Vårdö	7 029 415	1,12 %	155 402	460	1,53 %	212 105	367 507
Totalt	628 404 761	100,00 %	13 892 393	30 129	100,00 %	13 892 393	27 784 785

Uppgifterna för skattekraft och antal invånare baserar sig på 2020 års uppgifter och kommer att uppdateras med motsvarande uppgifter för 2021 då dessa har fastställts.

2.4 Detaljmotiveringar

2.4.1 Organisationsstöd

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Organisationsstödet innefattar förtroendemannaorgan, ekonomi-, personal- och allmän förvaltning samt förbundets IT- och fastighetskostnader. Förbundsdirektören är huvudansvarig för verksamhetsområdet.

Målsättningen för organisationsstödet är att förvalta och utveckla verksamhetssystem, styrdokument och interna rutiner, så att övriga verksamhetsområden kan utveckla sin sakkunskap gällande klientarbetet. Inom organisationsstödet samlas ekonomisk kompetens och även sakkunskapen inom personalförvaltning. Organisationsstödet omfattar även en kvalitets- och metodchef samt en IT-samordnare.

Löneadministratörerna sköter lönerna för förbundets anställda, men hanterar även förbundets alla övriga utbetalningar som utgör skattepliktig inkomst för mottagaren. Detta innefattar ersättningar för närstående-/familjevård, stödfamiljer/-personer samt förtroendevalda. Sammantaget hanterar löneadministratörerna utbetalningar för 660 personer i genomsnitt varje månad.

Under 2022 har flera personliga assistenter som haft klienten som arbetsgivare i stället anställts av KST. Under 2023 förväntas ytterligare anställda tas över. Verksamheten vid Fixtjänst tas till fullo över av KST vid årsskiftet 2022–2023 och då övertar KST 5 anställda och cirka 25 klienter med arbetsavtal. Därutöver får KST 8 nya anställda då KST:s ESB förverkligas. Alla dessa nya arbetstagare ökar löneadministratörernas arbete. Såvida tjänsten som personaladministratör bibehålls bedöms denna personalökning kunna hanteras av befintliga löneadministratörer.

Det är fortsättningsvis en stor utmaning för samtliga verksamhetsområden att rekrytera och bibehålla behörig personal. KST behöver fortsätta arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare och upprätthålla konkurrenskraftiga anställningsförhållanden. Det är en stor efterfrågan av systemstöd för att effektivisera personaladministration inom organisationen och därmed frigöra mer tid till värdeskapande uppgifter. En förutsättning för att införa systemstöd är att det finns en tilldelad personalresurs med sakkunskap som kan förvalta systemen.

Samordningen av och integrationen mellan förbundets digitala verksamhetssystem bedöms vara avgörande för att kunna uppnå den effektivisering som bildandet av ett socialvårdsområde syftar till, men är också avgörande för att en modern god förvaltning och ett starkt skydd för individens integritet ska kunna uppnås.

Som ett led i att förnya och utveckla KST:s IT-verksamhet tecknades under sommaren 2022 ett nytt avtal för IT-drift och support med en ny IT-leverantör. Ett projekt för migreringen av KST:s kompletta IT-miljö startades därefter tillsammans med den nya IT-leverantören. Projektet beräknas vara klart vid årsskiftet 2022–2023. Genom den här förändringen förväntas KST skapa förutsättningar för vidareutveckling och effektiviseringar inom sin IT-verksamhet samt förbättrande av informationssäkerheten.

I budget 2023 består förbundets fastighetsbestånd av 9 byggnader som ägs av förbundet och 13 lokaler som upphyrts för förbundets olika verksamheter. Fastighetsbeståndet växer i och med det planerade köpet av Fixtjänsts fastighet på Fabriksgatan. Projekteringen av ett nybygge på Svedgränd planeras också inledas under 2023. Därtill sätts Mariegatans verksamhet i gång i hyrda lokaler i början av 2023.

Flera av de befintliga enheterna för dagverksamheten inom specialomsorgen planeras slås samman i en fastighet och eventuella hyresavtal för fastigheter för dagverksamheten sägs upp och ersätts av ett större hyresavtal efter omändringsarbeten i tilltänkt lokal. Flera investerings- och driftsprojekt utförs årligen i förbundets fastigheter.

I budget 2023 ingår 5 bilar som ägs av förbundet och 11 bilar som hyrs. För alla bilar ska ombesörjas besiktningar, reparationer, däckbyten, försäkringsärenden, tvätt och övrigt underhåll, tankning och utrustning.

Varje månad hanterar ekonomen och ekonomichefen 100–150 fakturor rörande fastigheter och bilar.

Ansaret för fastigheter och bilar har historiskt hört till ekonomichefens ansvar. I dagsläget är såväl förbundsdirektören som ekonomichefen, ekonomen, boendekoordinatoren, sysselsättningskoordinatoren, kvalitets- och metodchefen, kanslisekreteraren och administratörerna involverade i olika ärenden rörande fastigheterna och bilarna. Därutöver köps konsulttjänster från en extern part som utöver hantering av frågor rörande förbundets fastigheter anlitas i ärenden gällande bostadsanpassningar inom verksamhetsområdet funktionsservice och sysselsättning.

Målsättningar och åtgärder 2023

- Den tillfälliga tjänsten som personaladministratör inrättas som ordinarie tjänst. Löpande personaladministration såsom exempelvis hantering av olycksfallsanmälningar, administration kring rekrytering, uppföljning av sjukfrånvaro och framtagande av statistik rymmer inte inom ramen för löneadministratörernas arbete och skulle utan personaladministratören hamna på personalchefen.
- Utökat samarbete med skolor både vad gäller marknadsföring och praktikplatser i syfte att locka studeranden och skapa en större synlighet för KST som arbetsgivare.
- Medel upptas för höjd friskvårsmåln. KST har jämfört med andra aktörer där vi behöver upprätthålla konkurrenskraft som arbetsgivare halkat efter gällande friskvårsmåln till personalen.
- Personaladministratören övertar fler administrativa moment i samband med rekrytering i syfte att kvalitetssäkra rekryterings- och anställningsprocessen.
- Effektivisera och förbättra personaladministrationen genom att införa mer systemstöd. Systemleverantören för det befintliga lönesystemet tillhandahåller inte längre utveckling av systemet varpå en upphandling av nytt lönesystem planeras under 2023.
- Kvalitetsutvecklingen 2023 kommer främst handla om att övergå från en reaktiv till en i huvudsak proaktiv kvalitetssäkring. Vi fortsätter att upptäcka eventuella fel och brister genom förbundets system för avvikelserapportering, samtidigt som vi bygger vidare på den kunskap vi erhåller genom exempelvis brukarrådet, som förväntas starta under hösten 2022. Arbetet med att identifiera, konkretisera och förbättra arbetsprocesserna under 2022 leder under 2023 till att vi på ett tydligt och mätbart sätt regelbundet kontrollerar kvaliteten på vår verksamhet, både vad gäller resultat och genomförande.
- Under 2023 utreds riskerna inom varje verksamhetsområde utifrån beskrivningen i förbundets interna kontroll.
- Under 2023 avser KST, med anledning av det möte som hölls med anhöriga under 2022, internt skola personal kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt hur de kan påverka såväl personen själv som anhöriga.
- Ta ett samlat grepp om förvaltningen av förbundets fastigheter och bilar. Så som detta sköts idag är inte en effektiv användning av förbundets personalresurser och kompetens och innebär en

väsentlig belastning på den administrativa personalen. Det är därtill lätt att ärenden faller mellan stolarna. Dessutom blir fastigheternas skick lidande av avsaknaden av en dedikerad och kompetent resurs, vilket i förlängningen leder till en lägre livslängd på fastigheterna och ökade kostnader. Det finns ett tydligt behov av att samla ansvaret till en person med kunskaper inom fastighetsförvaltning för att få ett helhetsgrepp och samtidigt avlasta övrig förvaltning. Detta skulle också innebära minskade kostnader för köptjänster, investeringsprojekt och bostadsanpassningar då KST har många projekt på gång för de närmast kommande åren. Medel upptas för anställande av en fastighetsingenjör. Denne skulle vara spindeln i nätet vad gäller fastighetsförvaltningen inkluderande bilar; ha en beställarfunktion, sköta upphandlingar, ta fram beslutsunderlag, göra/beställa utredningar, sköta projektledning, agera byggnadskontrollant, sköta hyreskontrakt, vara involverad i budgeteringen, sköta försäkringsärenden och säkerhetsfrågor m.m.

- Fortsätta utvecklingsarbetet med förbundets IT-system:
 - Effektivisera och förbättra personaladministration inom organisationen genom att införa systemstöd.
 - Vidareutveckla och förbättra funktionalitet samt implementering av gränssnitt i Abilita Socialvård i syfte att förbättra systemstödet och därmed effektivisera de administrativa processerna.
 - En förstudie avseende servicesedlar genomförs. Gällande lagstiftning ger möjlighet att ordna de uppgifter som hör till socialvården genom att en serviceanvändare ges en servicesedel, där förbundet förbinder sig att upp till ett visst värde betala de tjänster som serviceanvändaren köper av en privat serviceproducent som förbundet godkänner. Detta förfarande syftar till att öka klienternas valmöjligheter, förbättra tillgången på tjänster, göra serviceproduktionen mångsidigare och skapa förutsättningar för ett framtida samarbete mellan den kommunala socialvården och privata serviceproducenter.
 - Projektet med uppgradering av ekonomisystemet från Navision version 2009 till version Business Central som påbörjades under 2021 och slutförs senast under 2023. Uppgraderingen förväntas ge mer moderna verktyg för ekonomifunktionen.
- En effektivitetsrevision genomförs i enlighet med förbundsstyrelsens och förbundsstämmans önskemål. Effektivitetsrevisionen ska innefatta en administrativ översyn av förbundet gällande ledning, styrning, resurser, sjukfrånvaro etc.
- Organisationsstödet ska första halvåret 2023 upphandla en ny växellösning.
- Organisationsstödet ska under det första kvartalet 2023 föra ett gränsdragningsdokument för integration till stämman för godkännande.
- Organisationsstödet ska för förbundsstyrelsen redovisa antalet rättelseyrkanden som går till domstol och deras utfall.

Målsättningar 2024–2025

- Fortsätta utvecklingsarbetet med förbundets IT-system:
 - Uppbyggnad och implementation av nytt löne- och personalsystem.
 - Ta i bruk ett system för servicesedlar.
 - Utveckling av den interna rapporteringen i det uppgraderade ekonomisystemet.
 - Fortsatt vidareutveckling av Abilita Socialvård.
- Fortsätta arbetet med att förbättra processerna inom organisationen.

Budgetförutsättningar

- Den tillfälliga tjänsten som personaladministratör inrättas som ordinarie tjänst.
- Ett anslag om 20 000 euro upptas för effektivitetsrevision.
- Hyreskostnaderna har ökat med 363 Teur, främst på grund av tillkommande hyror för Mariegatan (166 Teur) och KST ESB (148 Teur). Därtill har beaktats en indexjustering av hyrorna i storleksordningen 3–4 %. För nyttjande av Oasens lokaler för KST ESB kommer KST inte att betala en regelrätt hyra. I stället erlägger KST en grundavgift och en andel av Oasens avskrivningar, båda belopp baserade på antalet platser som KST har tillgång till på Oasen. I budgeten har dessa kostnader upptagits bland hyreskostnaderna.
- Fastighetskostnader för Mariegatan har upptagits om netto 106 Teur.
- Fastighetskostnader för Fabriksgatan har upptagits om totalt 36 Teur.
- Fastighetskostnader för Svedgränd har upptagits för en månad. Därtill kvarstår årliga kostnader som tomtarrende och fastighetsskatt. Kostnader för 2023 netto 4 Teur.
- Anslaget för fastigheternas elkostnader har höjts med 50 % utgående från den genomsnittliga månatliga kostnaden för det första halvåret 2022. Anslaget för elkostnader är 40 Teur högre än budget 2022.
- Nettot för fastigheter och bilar har fördelats som interna hyreskostnader på verksamhetsområdena.

Budgeterat resultat

Organisationsstöd	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 euro	2021	2022	2023	2024	2025
Verksamhetsintäkter					
Ersättningar från kommuner	0	0	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	0	0	0	0	0
Understöd och bidrag	82	40	40	41	42
Övriga verksamhetsintäkter	245	229	296	305	314
Verksamhetsintäkter totalt	326	269	336	346	356
Verksamhetskostnader					
Löner och arvoden	-624	-676	-762	-785	-809
Lönebikostnader	-132	-148	-156	-160	-165
Köp av tjänster	-909	-921	-941	-969	-998
Material, förnödenheter och varor	-235	-238	-296	-304	-314
Understöd	0	0	0	0	0
Hyreskostnader	-658	-667	-1 030	-1 061	-1 093
Övriga verksamhetskostnader	-8	-5	-11	-11	-12
Verksamhetskostnader totalt	-2 567	-2 654	-3 196	-3 291	-3 390
Verksamhetsbidrag	-2 241	-2 386	-2 860	-2 946	-3 034
Interna hyresintäkter	0	0	1 234	1 271	1 309
Interna hyreskostnader	0	0	-76	-78	-81
Netto	-2 241	-2 386	-1 702	-1 753	-1 805

2.4.2 Tidigt stöd för barn och familj

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Tidigt stöd för barn och familj består av resultatenheterna förvaltning och öppna stödåtgärder enligt gällande lagstiftning för barn och familjer. Områdeschefen är huvudansvarig för verksamhetsområdet.

Målsättningen inom det tidiga stödet för barn och familj är upprätthålla familjens funktionsförmåga och främja stabila relationer och trygghet för barn och unga, genom att i ett tidigt skede bedöma behov av stöd och service samt arbeta med förebyggande tjänster. Kännetecknande för det förebyggande arbetet och tidiga stödet är att ha så kallad lågtröskelverksamhet, där det ska vara lätt för individer att ta kontakt. De som tar kontakt behöver inte alltid få särskild service beviljad, utan kan klara sig med rådgivning och handledning. Barnskyddsanmälningar och kontakt för bedömning av servicebehov för barnfamiljer mottas och utreds av tidigt stöd för barn och familj. Ett nära samarbete med avdelningen för barnskydd är nödvändigt för att ge rätt stöd vid rätt tidpunkt och använda resurserna med viss flexibilitet.

En mottagningsgrupp, där samtliga avdelningar deltar, finns för ärenden som kräver samarbete över avdelningarna.

Förutom rådgivning och handledning ingår i det tidiga stödet socialt arbete, socialhandledning, familjearbete, hemservice (köptjänster), rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor, stödpersoner och -familjer, referensgruppsverksamhet och barnatillsyn/familjerätt. Rådgivningen förverkligas delvis genom avtal med Folkhälsan på Åland r.f:s familjerådgivning, men även genom den rådgivning och handledning som ges direkt av förbundet. För barnfamiljer utförs även en stor del av rådgivningen i anslutning till mödravården, barnrådgivningen, skol- och studerandehälsan samt preventivmedelsrådgivningen, verksamheter som alla är delar av Ålands hälso- och sjukvårds verksamhet. Detta innebär att av det förebyggande arbetet sker inom annan myndighet och samarbetet mellan KST och landskapsnivån blir särskilt viktigt.

För barn som lever i en familj med svår ekonomisk situation finns ett anslag för att kunna stöda dem i fritidsaktiviteter. En förutsättning är att familjen i övrigt har andra stödinsatser och inte kan erhålla utkomststöd för utgifterna. En ekonomisk utredning behöver ligga som grund för att bli beviljad detta stöd.

All service som beviljas baserar sig på en bedömning av klienters behov och beslut fattas med stöd av gällande lagstiftning.

Familjerätten omfattar de uppgifter som föreskrivits barnatillsyningsmannen så som utredande och fastställande av faderskap, moderskapserkännande, för ordnande av åtgärder i samband med adoptionsrådgivning, medling vid verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt, för ordnande av de sakkunnigtjänster som hör till medling i domstol i ett ärende som gäller vårdnad om barn och umgängesrätt. I familjerätten ingår även medling enligt äktenskapslagen.

Adoptionsrådgivningen förverkligas genom avtal med Rädda barnen i Finland r.f.

Fältarbetet är en del av de öppna insatserna, men är till sin karaktär mer uppsökande än de andra serviceformerna. Fältarna rör sig i huvudsak i miljöer där ungdomar vistas. Genom fältarbetet kan ungdomar i åldern 13–17 år få stöd och hjälp i ett tidigt skede utan att ha en klientrelation. Vid längre kontakter uppstår en klientrelation.

Den långsiktiga målsättningen är att serviceformerna inom tidigt stöd ska stävja kostnadsutvecklingen inom barnskyddet och att familjer ges stöd för att klara sig på egen hand.

Servicebehovet bedöms vara på samma nivå som år 2022.

Målsättningar och åtgärder 2023

- Införa referensgruppsverksamhet.
- Förutsättningarna för ett Familjecenter-Åland färdigställs i samarbete med ÅHS och beslut fattas. KST och ÅHS sammanställer en slutrapport om förutsättningarna för ett familjecenter.
- Barnahusprojektet implementeras i nära samarbete med barnskyddet.
- Medel för det digitala verktyget SES (samarbete efter skilsmässa) intas.
- Medel reserveras för lokal för övervakat umgänge.
- Fältarna fokuserar på olika teman vid kontakt med ungdomarna, hålla lektioner i skolorna om bl.a. relationer och att vara en schysst kompis. Satsa på aktiviteter och fältningar i syfte att synas och återskapa samma plats på fältet och i skolorna som innan pandemin. Målet är även att hålla minst en tjej- eller killgrupp samt en ninnigrupp (referensgruppsverksamhet för barn och unga) under året, eventuellt i samarbete med någon annan verksamhet.
- KST samarbetar med bildningsväsendet för att hitta ett gemensamt arbetssätt för att stödja personer med problematisk skolfrånvaro. Målsättningen är att inför 2023 ha ett formaliserat samarbete.

Målsättningar 2024–2025

- Digitala servicemodeller utvecklas.
- En hemsida anpassad för barn och ungdomar med information om KST och vår service för att öka barns delaktighet.
- Referensgruppsverksamhet sker kontinuerligt.
- Satsningar på förebyggande verksamhet (förutsätter vakanser tillsatta).

Budgetförutsättningar

- Medel upptas för referensgruppsverksamhet.
- Medel reserverade för SES (samarbete efter skilsmässa).

Budgeterat resultat

Tidigt stöd för barn och familj	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 euro	2021	2022	2023	2024	2025
Verksamhetsintäkter					
Ersättningar från kommuner	0	0	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	0	0	4	4	4
Understöd och bidrag	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetsintäkter	1	0	0	0	0
Verksamhetsintäkter totalt	1	0	4	4	4
Verksamhetskostnader					
Löner och arvoden	-1 037	-1 158	-1 089	-1 121	-1 155
Lönebikostnader	-214	-252	-227	-233	-240
Köp av tjänster	-421	-588	-652	-672	-692
Material, förnödenheter och varor	-15	-18	-18	-18	-19
Understöd	-1	-30	-30	-31	-32
Hyreskostnader	0	0	-9	-9	-9
Övriga verksamhetskostnader	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader totalt	-1 688	-2 047	-2 023	-2 084	-2 147
Verksamhetsbidrag	-1 688	-2 047	-2 019	-2 080	-2 142
Interna hyreskostnader	0	0	-144	-148	-153
Netto	-1 688	-2 047	-2 163	-2 228	-2 295

Nyckeltal

Nyckeltal	2019	2020	2021
Tidigt stöd för barn och familj			
Andelen erkännande av faderskap	152	160	186
Antal fastställda avtal om underhållsbidrag	146	153	61
Avtal om vårdnad av barn och umgängesrätt och boende	238	133	53
Antal vårdnadsutredningar			5
Antal övervakade/stöttade umgängen			3
Antal moderskapsunderstöd lådor			200
Antal moderskapsunderstöd pengar			92
Antal barnskyddsanmälningar	873	794	848
Antal behandlade barnskyddsanmälningar inom utsatt tid			718
Antal barn som barnskyddsanmälningar gäller	454	421	480
Antal barnskyddsutredningar efter inkommen barnskyddsanmälan	171	187	198
Antal barnskyddsutredningar inom utsatt tid			128
Antal bedömning av servicebehov efter inkommen barnskyddsanmälan	1	12	99
Antal bedömning av servicebehov inom utsatt tid			64
Antal klienter beviljade hemservice			23
Antal klienter beviljade familjearbete			78
Antal klienter beviljade stödpersoner			27
Antal klienter beviljade stödfamiljer			36
Antal familjer beviljade familjerehabilitering			1
Antal besök familjerådgivning	2 007	2 035	2 047

2.4.3 Barnskydd

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Barnskydd består av resultatenheterna förvaltning, tjänster inom barnskydd, placering av barn utom hemmet samt Tallbacken. Områdeschefen är huvudansvarig för verksamhetsområdet.

Målsättningen inom barnskyddet är att trygga barnets rätt till en trygg uppväxtmiljö, en harmonisk och mångsidig utveckling samt trygga rätten till särskilt skydd.

Den rådgivning och handledning som ges och den service som beviljas inom tidigt stöd är en del av det förebyggande barnskyddet. En klientrelation inom barnskyddet inleds dock först när det konstateras att det finns ett behov av barnskydd, eller om familjen får tjänster eller stödåtgärder inom barnskyddet (mer ingripande, korrigerande åtgärder). Tjänster och stödåtgärder som kan fås endast genom barnskyddet är ekonomiskt stöd enligt barnskyddslagen, tryggnad av försörjning och boende (35 § barnskyddslagen), vård- och terapiserie, intensifierat familjearbete, familjerehabilitering och övriga stödåtgärder.

Placering av barn utanför hemmet (institutions- och familjevård) ordnas då brister i omsorgen om barnet eller andra uppväxtförhållanden hotar att allvarligt äventyra barnets hälsa eller utveckling, eller barnet allvarligt äventyrar sin hälsa eller utveckling genom till exempel användning av rusmedel, brottslig gärning eller därmed jämförligt beteende. KST upprätthåller inget eget institutionsboende inom barnskyddet utan avtal ingås med lämpliga samarbetsparter.

Till barnskyddet hör även Tallbacken. Tallbacken är både ett barn- och ungdomshem och ett familjeboende och skyddshem. Här erbjuds boende för barn och unga som av olika anledningar inte kan bo hemma, för vårdnadshavare som behöver hjälp i föräldrarollen och för dem som är utsatta för hot eller misshandel. Skyddshemmet upprätthålls med stöd av landskapslag (ÅFS 2015:117) om skyddshem och kostnaden ersätts av landskapet.

Områdeschefen är ansvarig för socialjouren som ska trygga brådskande och nödvändig hjälp för alla åldrar, utanför ordinarie tjänstetid. I lagens förarbeten ges som exempel akut bostadsbrist eller akut mathjälp och utkomststöd.

Målsättningar och åtgärder 2023

- Vidareutveckla barnskyddets serviceformer med målsättningen att minska behovet av stödinsatser utanför Åland och att på lång sikt minska antalet placeringar i vård utom hemmet.
- Fortsätta att utveckla barnskyddets familjevård genom att rekrytera och utbilda familjehem samt utveckla processer för familjevården och följa upp samt utveckla vården utom hemmet (oberoende av vårdform) kvalitetsmässigt.
- En mottagningssocialarbetare anställs tillfälligt under året för att behandla inkomna barnskyddsanmälningar och stödbehovsbedömningar (tidigt stöd för barn och familj) med målsättningen att familjer ska erhålla en snabb första bedömning och en snabb besöksd. Upplägget utvärderas inför 2024.
- Försöket med en tillfällig socialhandledare om 80 % av heltid på Tallbacken permanentas och platsen blir ordinarie. Tallbackens personal arbetar då också i klienternas hem och genom att stöda eller övervaka barnskyddets umgänge.
- Fortsätta att implementera processer samt verkställa barnahusprojektet i samarbete med Helsingfors universitetssjukhus (inleddes 2022), bl.a. ibruktagande av "LASTA-blanketten".

- Arbeta för utbildningsplatser på svenskspråkig PRIDE-utbildning för personal och familjevårdare inom barnskyddet vilket är en förutsättning för att i framtiden hålla egna förberedande kurser.

Målsättningar 2024–2025

- Barnskyddet har barnvänliga lokaler som möjliggör verksamhet för en bredare klientgrupp samt för alla typer av stöd (utredningar, familjerehabilitering, brådskande placeringar, övervakat umgänge etc.)
- Programstöd för familjevård, stödperson- samt stödfamiljer

Budgeterat resultat

Barnskydd	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 euro	2021	2022	2023	2024	2025
Verksamhetsintäkter					
Ersättningar från kommuner	0	0	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	71	100	100	103	106
Understöd och bidrag	234	270	270	278	286
Övriga verksamhetsintäkter	0	84	20	21	21
Verksamhetsintäkter totalt	304	454	390	402	414
Verksamhetskostnader					
Löner och arvoden	-1 585	-1 721	-1 831	-1 886	-1 943
Lönebikostnader	-263	-305	-314	-324	-334
Köp av tjänster	-1 438	-1 872	-1 306	-1 345	-1 386
Material, förnödenheter och varor	-17	-47	-23	-23	-24
Understöd	-107	-67	-63	-65	-67
Hyreskostnader	0	-20	-20	-21	-21
Övriga verksamhetskostnader	-4	0	0	0	0
Verksamhetskostnader totalt	-3 413	-4 032	-3 557	-3 664	-3 774
Verksamhetsbidrag	-3 108	-3 578	-3 167	-3 262	-3 360
Interna hyreskostnader	0	0	-157	-162	-167
Netto	-3 108	-3 578	-3 324	-3 424	-3 527

Nyckeltal

Nyckeltal Barnskydd	Utfall 2018*	Utfall 2019*	Utfall 2020*	Utfall 2021	Budget 2023
Antal vård dygn, vård utom hemmet					
Familjevård	6 786	8 517	11 501	11 054	11 853
Eftervård i familjevård	96	373			730
Familjevård via företag	741	1 108	1 582		0
Eftervård i familjevård via företag					730
Institutionsvård	6 251	5 103	4 749	4 166**	1 581
Totalt	13 874	15 101	17 832	15 220	14 894

* Källa: ÅSUB

** varav Tallbacken 1 456

Antal omhändertagna barn per vårdform	31.12.2021
Familjevård	
På Åland	26+1
På fastlandet och i Sverige	4
Institution	
På fastlandet och i Sverige	5
Totalt	36

2.4.4 Vuxensocialarbete

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Vuxensocialarbete består av resultatenheterna förvaltning, socialt arbete, integrationsarbete samt alkohol- och drogarbete. Områdeschefen är huvudansvarig för verksamhetsområdet.

Vuxensocialarbetet riktar sig till personer som fyllt 18 år. Målsättningen inom vuxensocialarbetet är att stöda individens sociala välbefinnande, funktionsförmåga och kapacitet att klara sig själv i det dagliga livet och möjlighet att fungera som fullvärdig medlem i det åländska samhället. Socialt arbete som riktar sig till vuxna innefattar rådgivning och handledning, social rehabilitering, utkomststöd, stöd i boendefrågor, stöd vid akuta krissituationer, missbrukarvård samt ordnande av socialservice för stödbehov på grund av närstående- och familjevåld samt stöd till offer för människohandel. I det sociala arbetet ingår också förebyggande av psykisk ohälsa genom rådgivning och handledning. Sedan våren 2022 handhar vuxensocialarbetet även eftervården för personer mellan 18–25 år, medan barnskyddet fortsättningsvis ansvarar för de klienter som är placerade i eftervård.

All service som beviljas ska basera sig på en bedömning av klienters behov och beslut fattas med stöd av gällande lagstiftning. En mottagningsgrupp, där samtliga avdelningar deltar, finns för ärenden som kräver samarbete över avdelningarna. Målsättningen är att fortsätta utveckla samarbetet över avdelningarna, för ett mer klientcentrerat arbete där en effektivare servicehelhet kan byggas upp kring klienten. Särskilt viktigt är samarbetet mellan vuxensocialarbetet och funktionservice och sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning eller sjukdom.

Socialvårdslagen förtydligar socialvårdens uppgift att stöda personer som utsätts för närstående- och familjevåld eller annat våld och illabehandling. Våld i nära relationer är ett internationellt, nationellt och åländskt problem. En utmaning är att upptäcka förekomsten av våld i nära relationer, vilket kräver att kunskap och arbetsmetoder finns inom klientarbetet. Under 2022 har KST i samarbete med Folkhälsan kunnat erbjuda stödsamtal för våldsutsatta. Eftersom servicen ännu är i uppbyggnadsskedet höjs anslaget för 2023.

Vuxensocialarbetet handlägger det grundläggande, förebyggande och kompletterande utkomststödet som är ett viktigt verktyg i socialarbetet. Ändringar kommer att ske i utkomststödslagstiftningen i riket, och verksamhetsområdet samarbetar och diskuterar med landskapsregeringen kring detta. Ålands landskapsregering justerar årligen grunddelens belopp i januari månad i samma proportion som den del av konsumentprisindex för Åland som motsvarar de varor och tjänster som täcks med grunddelen. Till följd av inflationen är indexjusteringar för det grundläggande utkomststödet att vänta, och utkomststödet grunddel kan komma att öka med ca 7–8 %.

Integration är enligt definitionen i landskapslagen (ÅFS 2012:74) om främjande av integration invandrarens och samhällets interaktiva utveckling med målet att ge invandraren de kunskaper och färdigheter som behövs i samhället och arbetslivet samtidigt som invandrarens möjligheter att upprätthålla sitt eget språk och sin egen kultur stöds. Integration är ett delat ansvar mellan landskapsregeringen, kommunerna och KST. Integrationslagstiftningen kommer att förnyas i riket, vilket bland annat innebär utökningar i kommunernas ansvar och uppgifter, förändringar gällande kostnadsersättningarna och hur dessa ska fördelas mellan kommuner och välfärdsområden. Det är ännu oklart om och i vilket skede integrationslagstiftningen, som är åländsk behörighet, kommer att förnyas även på Åland.

För personer som är kvotflyktingar eller asylsökande utbetalas automatiskt en kalkylerad ersättning av staten till bosättningskommunen. Den årliga ersättningen är för närvarande 2 300 euro/person och

6 845 euro för barn yngre än sju år. För att ersättningen ska betalas ut, krävs att kommunen har avtal med Närings-, trafik och miljöcentral (NTM-central) och ett aktuellt integrationsprogram. Därtill kan ersättning för särskilda kostnader sökas ut. Tills vidare föreslås att de kalkylerade ersättningarna fördelas mellan kommun och KST enligt framtagna gränsdragningsdokument.

Socialvårdens integrationsarbete innefattar bland annat att bevilja integrationsstöd i form av utkomststöd, ge handledning och rådgivning gällande olika socialskyddsförmåner och social service, medverka vid inledande kartläggningar för kvotflyktingar i samarbete med AMS, påbörja inledande kartläggningar och uppgöra integrationsplaner för invandrare som annat än tillfälligt får utkomststöd, tillhandahålla och utföra lagstadgad service och tjänster inom socialvården samt tillse att dessa tjänster även lämpar sig för invandrare, delta i sektorsövergripande samarbete och utveckla kompetensen i integrationsfrågor för personalen inom KST. I integrationsuppgifterna kan även ingå vissa förberedelser och handläggning av ärenden i samband med flyktingmottagning, vilket då sker i samarbete med mottagningskommunen. Beslut om mottagande av kvotflyktingar samt program för integrationsfrämjande fattas av medlemskommunernas fullmäktige.

Syftet med alkohol- och drogarbete är att minska och avlägsna alkohol- och drogrelaterade faktorer som äventyrar välfärd och säkerhet samt stödja alkohol- och drogfrihet. Alkohol- och drogarbetet sker huvudsakligen i anslutning till Beroendemottagningen.

Beroendemottagningen är en öppenvårdsmottagning som erbjuder stöd och behandling till personer med missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, läkemedel, samt spel om pengar. Beroendemottagningens service riktar sig även till anhöriga. Klienter kan kontakta Beroendemottagningen direkt. Socialarbetet utförs av vuxensocialarbetets socialhandledare och socialarbetare och beslut om plats vid behandlingshem fattas av ledande socialarbetaren inom verksamhetsområdet.

Målsättningar och åtgärder 2023

- Utveckla rutiner och riktlinjer för det vräkningsförebyggande arbetet, genom myndighetsövergripande samarbete. KST tar i samarbete med övriga myndigheter fram ett dokument för det vräkningsförebyggande arbetet.
- Myndighetssamarbetet med kommunerna utgående från 40 § SVL behöver fortsätta utvecklas för att trygga kommuninvånarnas behov av hyresbostäder på grund av sociala skäl, för att förebygga hemlöshet och marginalisering.
- Fortsätta utveckla den sociala rehabiliteringen och utreda möjligheterna till att ordna gruppverksamhet inom den egna verksamheten, t.ex. vid Beroendemottagningen eller som köptjänst.
- Fortsätta utveckla socialarbetet och stödtjänsterna till personer som varit utsatta för våld i nära relationer.
- Implementera handlingsplanen för socialtjänstens arbete med våld i nära relationer.
- Deltagande i fortbildning fokuseras på social rehabilitering, arbetsmetoder för arbete med våld i nära relationer och standardiserade bedömningsmetoder.

Målsättningar 2024–2025

- I samarbete med verksamhetsområdet funktionsservice och sysselsättning utreds och utvecklas möjligheterna till ett mer intensifierat boendestöd/serviceboende för personer med psykisk ohälsa och/eller beroendeproblematik.

Budgetförutsättningar

- Medel upptas för social rehabilitering.
- Anslaget för stödsamtal för våldsutsatta höjs.
- Det grundläggande utkomststödet budgeteras enligt utfallet för januari–juni 2022 med beaktande av förväntad indexjustering om 8 % till följd av inflationen samt höjda elkostnader.

Budgeterat resultat

Vuxensocialarbete	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 euro	2021	2022	2023	2024	2025
Verksamhetsintäkter					
Ersättningar från kommuner	0	0	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	148	120	47	48	50
Avgiftsintäkter	54	150	88	90	93
Understöd och bidrag	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetsintäkter	2	0	4	4	4
Verksamhetsintäkter totalt	204	270	138	143	147
Verksamhetskostnader					
Löner och arvoden	-519	-602	-619	-638	-657
Lönebikostnader	-110	-134	-131	-135	-139
Köp av tjänster	-312	-543	-487	-502	-517
Material, förnödenheter och varor	-5	-29	-22	-23	-23
Understöd	-1 190	-1 440	-1 250	-1 288	-1 326
Hyreskostnader	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader totalt	-2 135	-2 749	-2 509	-2 584	-2 662
Verksamhetsbidrag	-1 932	-2 479	-2 371	-2 442	-2 515
Interna hyreskostnader	0	0	-85	-87	-90
Netto	-1 932	-2 479	-2 456	-2 529	-2 605

Nyckeltal

Skyddshemsboende	2019	2020	2021
Vårddyg, vuxna	245	202	173
Vårddyg, barn	96	162	72
Antal familjer	-	10	9

Missbrukarvård	2019	2020	2021
Beroendemottagningen			
Antal klienter totalt	274	270	212
- varav kvinnor	107	114	94
- varav män	167	156	118
Antal besök	2 762	2 683	2 107
Övrig missbrukarvård			
Antal placeringar			8

Utkomststöd	2021
Antal hushåll	438
Antal personer	748
Antal ansökningar	
Anlänt under perioden	2 302
Begäran om utredning sänd	557
Beslut gjorts	2 302
Behandlingstid i medeltal, vardagar per ansökan	3

Kontakt med socialvården för bedömning av servicebehovet	2021
Service för personer i arbetsför ålder	21
Äldreservice	7
Missbrukarvård	0

2.4.5 Funktionsservice och sysselsättning

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Funktionsservice och sysselsättning består av resultatenheterna förvaltning, socialt arbete, service för personer med funktionsnedsättning, boende samt sysselsättning. Områdeschefen är huvudansvarig för verksamhetsområdet. Målsättningen inom funktionsservice och sysselsättning är att främja de handikappades förutsättningar att leva och vara verksamma som jämbördiga medlemmar av samhället samt att förebygga och undanröja olägenheter och hinder som handikappet medför.

Funktionsservice övergripande

I socialt arbete ingår rådgivning och handledning. Service för personer med funktionsnedsättning omfattar olika former av understöd, stöd för rörligheten enligt socialvårdslagen, färdtjänst enligt handikappservicelagen, bostadsanpassningar/hjälpmedel/redskap, stödperson, stöd för närståendevård (klienter under 65 år), sysselsättning, personlig assistans, hemservice och olika former av boendeservice.

Specialomsorgen, som fram till 31.12.2020 varit förbundets huvudsakliga uppgift, fortgår i förbundets regi som en del av funktionsservice och sysselsättning. Lagen om specialomsorger innehåller bestämmelser för dem som på grund av medfödd eller i utvecklingsåldern erhållen sjukdom eller skada hämmats eller störts i sin utveckling eller sina psykiska funktioner och som inte med stöd av någon annan lag kan få den service de behöver. Syftet med specialomsorgerna är att hjälpa dessa personer att reda sig i det dagliga livet, självständigt förtjäna sitt uppehälle och anpassa sig i samhället samt att tillförsäkra hen den vård och omsorg av annat slag som behövs.

Boendeservice

Boende inom förbundet bedrivs idag vid nio olika boenden. Ett tionde är på gång att startas upp under hösten 2022, ett ESB för personer under 65 år i behov av boendeplats i enlighet med socialvårdslag och handikappservicelagstiftning. Målet är att kunna erbjuda både permanenta och periodplatser, samt kunna hantera och erbjuda service för klinikfärdiga klienter på ett bra sätt. Därtill finns ett korttidsboende (Solkulla) och boendestöd som stöder självständigt boende i eget hem. Boendena leds av föreståndare och i förverkligandet av omsorgen deltar vårdare. Samordningen av socialvården ger tillfälle till att ta ett mer samlat grepp kring boende även för andra grupper än klienter inom specialomsorgen.

Sysselsättning

KST har sammanlagt sex dagverksamheter för klienter inom specialomsorgen. Verksamheten leds av föreståndare och klienthandledning utövas av vårdare och handledare. Vidare finns en dagverksamhet i anknytning till Åkersvängens boende.

Förutom dagverksamheten för klienter inom specialomsorgen har förbundet skyldighet att tillgodose behovet av verksamhet i sysselsättningssyfte (70 § socialvårdslagen) och arbetsverksamhet för funktionshindrade (71 § socialvårdslagen). Med verksamhet i sysselsättningssyfte avses anordnande av rehabiliteringsåtgärder och andra stödåtgärder för att främja en persons möjligheter att få arbete på den öppna arbetsmarknaden. Med arbetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning avses verksamhet i syfte att bevara och främja en persons funktionsförmåga i vilken den som deltar i arbetsverksamheten inte står i ett anställningsförhållande enligt arbetsavtalslagen till den som anordnar verksamheten.

Målsättningar och åtgärder 2023

Funktionsservice övergripande

- Fortsätta att uppdatera och ta fram styrdokument och skapa nya rutiner och processer för funktionsservice och sysselsättning som helhet, samt även arbeta för att utveckla samverkan med den övriga socialvården inom KST.
- Säkerställa att det finns tillräckligt med socialarbetar- och socialhandledarresurser. För att kunna behandla ansökningar om service och utreda bedömningar av servicebehov inom utsatt tid och ge service enligt lag (utan dröjsmål, max 3 månader) samt för att ta fram nya och uppdatera befintliga klientplaner och utveckla verksamheten i enlighet med all ny lagstiftning krävs en utökning av personalresurser. En utökning av följande personalresurser finns med i budgeten: socialarbetarresurs (1), socialhandledare (1). Motivering till den ökade personalresursen:
 - Klienterna är ca 1 300 till antalet, varav ca 768 klienter har behov av särskilt stöd (SVL 2020:24, 3 § 3 mom). För bedömningen av servicebehov för personer som behöver särskilt stöd svarar en socialarbetare i tjänsteförhållande (SVL 2020:24, 36 §).
 - Verksamhetsområdet har ett stort antal föråldrade eller ogjorda serviceplaner. De flesta kan beskrivas som en skuld från kommunerna och fördröjningar på grund av pandemin, bortsett från att några nya klienter har tillkommit. Att upprätta/uppdatera serviceplaner är ett tidskrävande arbete och i nuläget räcker inte de personella resurserna till detta.
 - Platstilldelning för klinikfärdiga klienter förekommer varje månad och kräver stora insatser av socialarbetarna. Platstilldelningen bör ske inom 3–5 dagar för att undvika förhöjda vårdavgifter. Detta har hittills kunnat undvikas, men socialarbetarens övriga uppgifter har blivit ogjorda eller fördröjts.
 - Under rådande extrema arbetsförhållanden och ovan beskrivna omständigheter har avdelningen inte några som helst förutsättningar att fokusera på det utvecklingsarbete som lagstiftningen förutsätter och som medarbetarna är motiverade till.
- Ökat anslag för redskap (främst understöd för bil).
- Ökat behov av stöd för rörlighet (SVL) och färdtjänst (HSL).
- Ökat behov av stöd för närståendevård. Här har KST högre antal avlastningsdagar för kategori ett (5 dagar) än vad som är minimi i lag (2 dagar). Om man går in för att sänka antalet avlastningsdagar kan anslaget för avlastning sänkas med ca 45 000 euro. Närståendevårdskriterierna och bedömningsmaterialet förtydligas. En plan görs även för omförhandling av befintliga avtal (som baserar sig på bedömningar innan KST bildades). Avlastningsmöjligheterna utvecklas vidare, t.ex. genom servicesedlar.
- Ökat behov av hemservice. Tillsammans med den nya ESB-enheten ser vi närmare på eventuella möjligheter att även utgående från den nya enheten erbjuda hemservice i framtiden, vilket skulle minska köptjänsterna samt generera samordningsvinster för både klienter och personal.
- Ökat behov av personlig assistans.

Boendeservice

- Uppdatera och ta fram styrdokument för boendeverksamheten, som exempelvis boendeplan och läkemedelsplan.
- Fortsätta arbetet med att starta upp den nya ESB-enheten och utveckla den verksamheten i enlighet med klienternas behov.
- Köpta tjänster för boendeservice och avlastning bör rimligen på sikt minska eftersom KST kan erbjuda servicen i egen regi. KST betalar t.ex. ett påslag om administrativa kostnader vid köp av boendedygnet av ägarkommunerna.

- Starta upp ett elfte boende, Mariegatan, som beräknas vara inflyttningsklar 1.1.2023. Befintlig personal på Svedgränd överflyttas. Personalen utökas med 3 vårdare på 100 %, 2 vårdare på 75 % och en föreståndare på 100 % (utökning 50 %).
- Arbeta vidare med planeringen av verksamheten på Svedgränd.
- Kontinuerligt, på basen av en boendeplan, vidareutveckla boendeservicen eftersom behovet av platser är stort och det finns en kö. Här behövs samverkan mellan socialarbetare, föreståndare, boendekoordinator och områdeschef. I boendekön för specialomsorgen är för tillfället ca 20–30 klienter, där många har stått flera år i kö och behovet av boende är akut. Vid genomgång av olika klientdokument har 70–80 klienter, som har någon form av behov av boendeservice i framtiden, identifierats. Alla kommer inte att behöva boendeservice i form av boendeplats, och många är aktuella först om tio år eller senare.
- Säkerställa att det finns tillräckligt med personal till boendeenheterna. Utveckla befattningarna. Brist på behörig personal kräver utveckling och nytänkt. Ge möjlighet till läroavtal, uppmuntra till utbildning, se över möjlighet att skapa befattningar som omsorgsassistent.
- Inleda arbetet med att utveckla föreståndarnas uppgiftsbeskrivningar eftersom föreståndarnas uppdrag i nuläget är väldigt brett. Målsättningen är att se över vilka förändringar som kan göras för att på effektivare sätt sköta de administrativa uppgifterna samt stärka det pedagogiska handledarskapet.
- Läke-medelsutbildning samt utbildningsdag för omsorgspersonalen inom boendeverksamheten.
- Boendestödets personal är i behov av bättre arbetsutrymmen och flyttar från Navigationsskolegränd till Mariegatan.
- Stärka/utöka boendestödets samarbeten såväl internt som externt, exempelvis med socialarbetarna, psykiatrin, beroendemottagningen och församlingar.
- Uppdatera riktlinjerna och utveckla arbetsprocesserna inom boendestödet samt inleda diskussioner om vad boendestödet ska omfatta i framtiden.

Sysselsättning

- Flera av de befintliga enheterna för dagverksamhet inom specialomsorgen slås samman i en fastighet. Verksamheten är fortsättningsvis indelad i olika avdelningar. Målsättningen är att öka utbudet av aktiviteter och arbetsuppgifter för deltagarna inom dagverksamheten. Centralisering och samordning av resurser bidrar till ökat klientinflytande och delaktighet i samhället, samt skapar en mer kostnadseffektiv verksamhet.
- Hyresavtal för fastigheter för dagverksamhet sägs upp och ersätts av ett större hyresavtal efter omändringsarbeten i tilltänkt lokal.
- KST bedriver Fixtjänst i egen regi. Fixtjänst är en inarbetad verksamhet men den ökade inblicken i verksamheten förväntas bidra till möjligheten att sysselsätta fler individer som är i behov av sysselsättning. Ökat samarbete med specialomsorgens integrerade verksamhet.
- Arbetspengen för personer inom specialomsorgen ökar från 5,80 euro/dag vid dagverksamhet respektive 7,20 euro/dag vid integrerat arbete till 7,50 euro/dag vid dagverksamhet respektive 12 euro/ dag vid integrerat arbete.
- Upphandling av matportioner görs för att minska kostnader för lunch.
- Daglig verksamhet inom specialomsorgen har under 2022 utökats med sex nya klienter i skrivande stund och prognosen för 2023 påvisar en ytterligare ökning om 6–7 individer hösten 2023 vilket innebär ett ökat personalbehov jämte ökat utrymmesbehov under senare delen av 2023, samt en omstrukturering av befintliga personalresurser dessförinnan.

Målsättningar 2024–2025

Funktionsservice övergripande

- Arbetet med att uppdatera och ta fram styrdokument, rutiner och arbetssätt inom funktionsservice och sysselsättning fortsätter kontinuerligt.
- Fortsätta att bygga upp samarbete enligt framtagna rutiner inom KST med kommunerna, ÅHS och övriga samarbetspartners för att nå den samverkan som krävs för en sömlös service.
- Ta beslut om service på basen av utredning av inkomna ansökningar om service och bedömning av servicebehov samt ge service enligt lag.
- Fortsätta arbetet med att uppdatera klient- och serviceplaner.
- Inleda ibruktagnings av servicesedlar genom ett pilotprojekt.
- Se över möjlighet att utveckla stödtjänster i KST:s regi alternativt upphandla mer.

Boendeservice

- Utökning av två platser (från sju till nio) på nya KST ESB, innebär en personalökning men minskar på köptjänster.
- Kontinuerligt, på basen av boendeplanen, vidareutveckla boendeservicen eftersom behovet av platser är stort och det finns en kö.
- Arbeta vidare med planeringen av verksamheten på Svedgränd.
- Genomföra arbetet med att utveckla föreståndarnas uppgiftsbeskrivningar med målet att effektivisera administrationen och utveckla det pedagogiska handledarskapet. Struktureringen uppskattas även ge en ekonomisk inbesparing.

Sysselsättning

- Fijttjänst har möjlighet att hyra ut personal till företag på timbasis.
- Större andel individer inom hela sysselsättningen har utlokaliserade arbets- eller praktikplatser utanför KST:s verksamheter.

Budgeterat resultat

Funktionsservice och sysselsättning	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 euro	2021	2022	2023	2024	2025
Verksamhetsintäkter					
Ersättningar från kommuner	0	0	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	208	13	56	57	59
Avgiftsintäkter	668	564	628	647	667
Understöd och bidrag	64	0	0	0	0
Övriga verksamhetsintäkter	62	54	34	35	36
Verksamhetsintäkter totalt	1 002	631	718	739	762
Verksamhetskostnader					
Löner och arvoden	-9 196	-9 253	-11 243	-11 581	-11 928
Lönebikostnader	-2 050	-2 053	-2 390	-2 462	-2 535
Köp av tjänster	-8 931	-7 744	-7 293	-7 512	-7 737
Material, förnödenheter och varor	-446	-528	-519	-535	-551
Understöd	-253	-234	-314	-323	-333
Hyreskostnader	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	-13	-12	-12	-12	-13
Verksamhetskostnader totalt	-20 888	-19 824	-21 771	-22 424	-23 097
Verksamhetsbidrag	-19 886	-19 193	-21 053	-21 685	-22 335
Interna hyreskostnader	0	0	-772	-795	-819
Netto	-19 886	-19 193	-21 825	-22 479	-23 154

Nyckeltal

Nyckeltal	
Funktionsservice och sysselsättning	
	2021
Avlastning närståendevård, antal dygn	2 358
Klinikfärdiga klienter, antal dygn (ÅHS självkostnad)	7
Handikapp - placeringar utanför Åland, vårddygn	1 429
Institution, SVL (tjänster för äldre + psykisk ohälsa), + intervallvård*, vårddygn	4 000
Institution, vårddygnsavgift i medeltal euro/månad	1 191
ESB + intervallvård, vårddygn	3 672
ESB, vårddygnsavgift i medeltal euro/månad	456
Stöd för rörligheten (SVL), antal klienter	324
Färdtjänst (HSL), antal klienter	680
Antal stödpersoner/familjer per 31.12	49
Antal närståendevårdare	231
Antal klienter som erhållit närståendevård	216
Antal nya beslut enligt lag om närståendevård	115
Antal nya beslut enligt socialvårdslagen	266
Antal nya beslut enligt handikappservicelagen	423
Antal personliga assistenter:	170
- varav KST-anställda	37
- varav klienten är själv arbetsgivare	117
- varav assistenter via köptjänst	16
Antal klienter som erhållit personlig assistans	94
Hemservice + familjehemservice, antal klienter	57

* Köpta vårddygn

Boendeservice inom specialomsorgen	2018	2019	2020	2021
Gruppboendeservice, antal klienter per 31.12	77	77	78	79
Gruppboendeservice, antal dygn	27 782	28 105	28 018	25 554
Boendestöd, antal klienter per 31.12	22	19	22	39
Boendestöd, antal timmar	3 916	4 001	3 845	4 161
Korttidsboende Solkulla, antal klienter per 31.12	13	12	13	8
Korttidsboende Solkulla, antal dygn	628	677	695	494
Köpta tjänster, antal klienter per 31.12	10	6	6	13
Övrigt boende specialomsorg (ingår institution), vårddygn				4 726
Övrigt boende specialomsorg, vårddygnsavgift i medeltal, euro/mån				48

Sysselsättning inom specialomsorgen	2018	2019	2020	2021
Daglig verksamhet, antal klienter	99	99	100	118
Daglig verksamhet, antal närvarodagar	17 710	20 516	18 575	18 980

Sysselsättning enligt socialvårdslagen	2018	2019	2020	2021
Antal klienter i verksamhet sysselsättningsyfte (§ 70)	42	43		28
Antal klienter i arbetsverksamhet (§ 71)	8	15		16

2.5 Personalförteckning

Budgeterat antal anställda omfattar endast årsarbetare och där ingår inte ospecificerade anställningar såsom sjuk-, moderskaps- och semestervikarier samt tillfällig personal. Budgeten inkluderar dock uppskattade kostnader även för dessa anställningar.

	Budget 2022	Budget 2023	Budget- förändr	
Organisationsstöd				
Förbundsdirektör	1,00	1,00	0,00	
Ekonomichef	1,00	1,00	0,00	
Personalchef	1,00	1,00	0,00	
Jurist	-	-	-	
IT-samordnare	1,00	1,00	0,00	
Kanslisekreterare	1,00	1,00	0,00	
Personaladministratör	1,00	1,00	0,00	Tillfällig under 2021–2022, ordinarie 2023
Löneadministratör	3,00	3,00	0,00	
Kvalitets- och metodchef	1,00	1,00	0,00	
Ekonom	1,00	1,00	0,00	
Administratör reskontra	1,85	1,85	0,00	
Fastighetsingenjör	-	1,00	1,00	Utökning 2023
Totalt	12,85	13,85	1,00	
<i>Antal personer</i>	<i>13</i>	<i>14</i>	<i>1</i>	

Tidigt stöd för barn och familj				
Områdeschef	1,00	1,00	0,00	
Ledande socialarbetare	1,00	1,00	0,00	
Spec. socialarbetare	1,00	1,00	0,00	
Socialarbetare	5,00	5,00	0,00	
Socialhandledare	2,00	2,00	0,00	
Barnatillsyningsman	2,00	2,00	0,00	
Familjehandledare	4,90	4,90	0,00	
Administratör	1,00	1,00	0,00	
Ledande fältare	1,00	1,00	0,00	
Fältare	3,00	3,00	0,00	
Totalt	21,90	21,90	0,00	
<i>Antal personer</i>	<i>22</i>	<i>22</i>	<i>0</i>	

	Budget 2022	Budget 2023	Budget- förändr
--	----------------	----------------	--------------------

Barnskydd

Administration

Områdeschef	1,00	1,00	0,00	
Ledande socialarbetare	1,00	1,00	0,00	
Mottagningsocialarbetare	0,00	1,00	1,00	Tf soc.arb. 2021–2022 fortgår som tf mottagn.soc.arb.
Socialarbetare	5,00	5,00	0,00	
Socialhandledare	1,00	0,00	-1,00	Omvandlades till socialarbetare under 2022
Administratör	1,00	1,00	0,00	
Totalt	9,00	9,00	0,00	

Tallbacken

Föreståndare	1,00	1,00	0,00	
Socialhandledare skyddshem	6,20	6,20	0,00	0,80 tillfällig under 2021–2022, ordinarie 2023
Totalt	7,20	7,20	0,00	

Totalt	16,20	16,20	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>17</i>	<i>17</i>	<i>0</i>

Vuxensocialarbete

Administration

Områdeschef	1,00	1,00	0,00	
Ledande socialarbetare	1,00	1,00	0,00	
Socialarbetare	2,00	3,00	1,00	
Socialhandledare	3,00	2,00	-1,00	Omvandlades till socialarbetare under 2022
Förmånshandläggare	1,00	1,00	0,00	
Administratör	0,50	0,50	0,00	Tillfällig 2022, ordinarie 2023
Totalt	8,50	8,50	0,00	

Beroendemottagningen

Verksamhetsledare	1,00	1,00	0,00
Behandlare	3,00	3,00	0,00
Totalt	4,00	4,00	0,00

Totalt	12,50	12,50	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>13</i>	<i>13</i>	<i>0</i>

	Budget 2022	Budget 2023	Budget- förändr
--	----------------	----------------	--------------------

Funktionsservice och sysselsättning

Administration			
Områdeschef	1,00	1,00	0,00
Ledande socialarbetare	1,00	1,00	0,00
Socialarbetare	5,00	6,00	1,00
Socialhandledare	2,00	3,00	1,00
Metodhandledare	2,00	2,00	0,00
Boendekoordinator	1,00	1,00	0,00
Sysselsättningskoordinator	1,00	1,00	0,00
Administratör	2,00	2,00	0,00
Totalt	15,00	17,00	2,00
<i>Antal personer</i>	<i>15</i>	<i>17</i>	<i>2</i>

1 tillfällig utökning 2023

1 tillfällig utökning 2023

Personlig assistent			
Totalt	13,99	16,95	2,96
<i>Antal personer</i>	<i>21</i>	<i>24</i>	<i>3</i>

Arbetsgivare byts från klienten (köptjänst) till KST (lön)

Boendeservice			
Blåbärsstigen			
Föreståndare	1,00	1,00	0,00
Vårdare	13,75	13,75	0,00
Totalt	14,75	14,75	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>16</i>	<i>16</i>	<i>0</i>

Havsgatan			
Föreståndare	0,50	0,50	0,00
Handledare	0,50	0,50	0,00
Vårdare	6,00	6,00	0,00
Totalt	7,00	7,00	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>9</i>	<i>9</i>	<i>0</i>

Köpmansgatan			
Föreståndare	0,50	0,50	0,00
Handledare	0,50	0,50	0,00
Vårdare	7,00	7,00	0,00
Totalt	8,00	8,00	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>9</i>	<i>9</i>	<i>0</i>

Lotsgatan			
Föreståndare	1,00	1,00	0,00
Vårdare	7,50	7,50	0,00
Totalt	8,50	8,50	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>10</i>	<i>10</i>	<i>0</i>

	Budget 2022	Budget 2023	Budget- förändr
--	----------------	----------------	--------------------

Maskrosvägen

Föreståndare	1,00	1,00	0,00
Handledare	0,00	0,00	0,00
Vårdare	12,50	12,50	0,00
Totalt	13,50	13,50	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>16</i>	<i>16</i>	<i>0</i>

Svedgränd

Föreståndare	0,50	0,00	-0,50	All personal flyttad till Mariegatan 2023
Handledare	0,75	0,00	-0,75	Flyttad till Mariegatan 2023, omvandlad till vårdare
Vårdare	6,25	0,00	-6,25	All personal flyttad till Mariegatan 2023
Totalt	7,50	0,00	-7,50	
<i>Antal personer</i>	<i>9</i>	<i>0</i>	<i>-9</i>	

Tistelgränd

Föreståndare	0,50	0,50	0,00
Vårdare	5,75	5,75	0,00
Totalt	6,25	6,25	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>0</i>

Södragatan

Föreståndare	1,00	1,00	0,00
Vårdare	13,00	13,00	0,00
Totalt	14,00	14,00	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>15</i>	<i>15</i>	<i>0</i>

Åkersvängen

Föreståndare	1,00	1,00	0,00
Sysselsättningsledare	0,78	0,78	0,00
Handledare	1,00	1,00	0,00
Vårdare	13,50	13,50	0,00
Kock	1,00	1,00	0,00
Totalt	17,28	17,28	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>19</i>	<i>19</i>	<i>0</i>

Mariegatan (nytt boende)

Föreståndare	0,00	1,00	1,00	Svedgränds föreståndare + 0,50
Vårdare	0,00	11,50	11,50	Svedgränds personal plus 4,50 vårdare
Totalt	0,00	12,50	12,50	
<i>Antal personer</i>	<i>0</i>	<i>14</i>	<i>14</i>	Svedgränds personal plus fem personer

Solkulla, korttidsboende

Föreståndare	0,50	0,50	0,00
Handledare	0,50	0,50	0,00
Vårdare	3,75	3,75	0,00
Totalt	4,75	4,75	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>0</i>

	Budget 2022	Budget 2023	Budget- förändr	
Boendestöd				
Föreståndare	1,00	1,00	0,00	
Socialhandledare boendestöd	-	1,00	1,00	
Vårdare	5,70	4,70	-1,00	En vårdare ombildad till socialhandledare 2022
Totalt	6,70	6,70	0,00	
<i>Antal personer</i>	<i>7</i>	<i>7</i>	<i>0</i>	
KST ESB				
Föreståndare	-	1,00	1,00	Ny verksamhet
Vårdare	-	6,50	6,50	
Totalt	0,00	7,50	7,50	
<i>Antal personer</i>	<i>0</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	
Boendeservice totalt	108,23	120,73	12,50	
<i>Antal personer</i>	<i>124</i>	<i>137</i>	<i>13</i>	
Dagverksamhet				
Askuddsvägen				
Föreståndare	1,00	1,00	0,00	
Handledare	3,00	3,00	0,00	
Vårdare	3,00	3,00	0,00	
Totalt	7,00	7,00	0,00	
<i>Antal personer</i>	<i>7</i>	<i>7</i>	<i>0</i>	
Navigationsskolegränd				
Föreståndare	0,33	0,33	0,00	
Vårdare	5,00	5,00	0,00	
Totalt	5,33	5,33	0,00	
<i>Antal personer</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>0</i>	
Servicegatan				
Föreståndare	0,33	0,33	0,00	
Handledare	1,00	1,00	0,00	
Vårdare	3,00	3,00	0,00	
Totalt	4,33	4,33	0,00	
<i>Antal personer</i>	<i>5</i>	<i>5</i>	<i>0</i>	
Hamngatan				
Föreståndare	0,33	0,33	0,00	
Handledare	2,00	2,00	0,00	
Vårdare	2,00	2,00	0,00	
Totalt	4,33	4,33	0,00	
<i>Antal personer</i>	<i>5</i>	<i>5</i>	<i>0</i>	

	Budget 2022	Budget 2023	Budget- förändr
--	----------------	----------------	--------------------

Jomala gård

Föreståndare	0,50	0,50	0,00	
Handledare	2,50	1,50	-1,00	En handledare ombildas till vårdare 2023
Vårdare	4,00	6,00	2,00	En vårdare flyttas från Kyrkvägen
Totalt	7,00	8,00	1,00	
<i>Antal personer</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>1</i>	

Kyrkvägen

Föreståndare	0,50	0,50	0,00	
Vårdare	4,00	3,00	-1,00	En vårdare flyttas till Jomala gård 2023
Totalt	4,50	3,50	-1,00	
<i>Antal personer</i>	<i>5</i>	<i>4</i>	<i>-1</i>	

Sysselsättning (Fixtjänst)

Föreståndare	-	1,00	1,00	
Arbetshandledare	-	2,30	2,30	
Jobbcoach	-	0,80	0,80	
Städare	-	0,40	0,40	
Totalt	0,00	4,50	4,50	
<i>Antal personer</i>	<i>0</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	

Övrigt, dagverksamhet

Arbetskonsulent	1,00	1,00	0,00	
Chaufför	1,00	1,00	0,00	
Vårdare	-	0,70	0,70	Utökning hösten 2023 pga nya klienter, enhet ej fastställt
Totalt	2,00	2,70	0,70	
<i>Antal personer</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	

Dagverksamhet totalt	34,49	39,69	5,20	
<i>Antal personer</i>	<i>38</i>	<i>46</i>	<i>8</i>	

Totalt	171,71	194,37	22,66	
<i>Antal personer</i>	<i>198</i>	<i>224</i>	<i>26</i>	

KST Totalt	235,16	258,82	23,66	
<i>Antal personer</i>	<i>263</i>	<i>290</i>	<i>27</i>	

Vissa personer inom boendeservice och dagverksamhet är föreståndare för flera enheter och har därmed räknats som en person på vardera enheten. Därav är det faktiska totala antalet personer lägre än det som framräknats ovan.

3. INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSDEL

3.1. Investeringar

Investeringar			
Belopp i euro	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Immateriella tillgångar			
Ekonomisystem	20 000		
Ärendehanteringssystem	20 000		
Löne- och personalsystem	30 000	*	
Vidareutveckling av Abilita Socialvård	55 000		
Servicesedlar	10 000	*	
Administrationssystem familjehem och stödpersoner		15 000	
Maskiner och inventarier			
IT-utrustning	30 000	30 000	30 000
Övriga maskiner och inventarier	74 000	60 000	60 000
Byggnader			
Fabriksgatan			
Köp av Fixtjänsts fastighet	950 000		
Svedgränd			
Projektering och byggnation	30 000	200 000	8 600 000
Blåbärsstigen			
Räcken uteplatser	20 000		
Byte av värmeväxlare	25 000		
Projektering och renovering		30 000	450 000
Maskrosvägen			
Projektering och tillbyggnad	40 000	115 000	
Åkersvängen			
Invändig renovering	40 000		
Projektering och renovering av kök		25 000	150 000
Utbyte av belysning		30 000	
Takbyte		50 000	
Målning av fasad			40 000
Tistelgränd			
Badrumsrenovering		90 000	

Investeringar			
Belopp i euro	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Smedjegränd (Solkulla)			
Renovering av ytor och våtrum			110 000
Navigationsskolegränd (Hildas hus)			
Renovering av ytor och våtrum			85 000
Totalt	1 344 000	645 000	9 525 000

** Belopp uppskattas efter förstudie/projektering*

3.1.1. Investeringar 2023

Immateriella tillgångar

Ekonomisystem (20 000 euro)

Projektet med uppgradering av ekonomisystemet från Navision version 2009 till version Business Central påbörjades under 2021 och slutförs senast under 2023.

Ärendehanteringssystem (20 000 euro)

Ett ärendehanteringssystem för att effektivisera och automatisera de administrativa processerna för till exempel diarieföring och avtalshantering och på sikt även den elektroniska arkiveringen. Anslaget fanns redan 2021 och 2022. Samarbetsstöd för projektet har beviljats.

Löne- och personalsystem (30 000 euro)

Systemleverantören för det befintliga lönesystemet tillhandahåller inte längre utveckling av systemet och planerar även att sluta ge support. Därför är ett byte av lönesystem nödvändigt. För en organisation i KST:s storlek är ett personalsystem en nödvändighet för att kunna bedriva en effektiv och modern personaladministration. Byte och implementering av löne- och personalsystem är ett omfattande arbete som bör genomföras i projektform. Anslaget avser resurser för förstudie och projektledning. Inköp, uppbyggnad och implementation beräknas ske under 2024. Det totala investeringsbeloppet preciseras i 2024 års budget då förstudien utförts.

Vidareutveckling av Abilita Socialvård (55 000 euro)

Projektet avser vidareutveckling och förbättring av funktionalitet samt implementering av gränssnitt i Abilita Socialvård i syfte att förbättra systemstödet och därmed effektivisera de administrativa processerna. KST har ansökt om samarbetsstöd för projektet.

Servicesedlar (10 000 euro)

Anslaget avser en förstudie. Gällande lagstiftning ger möjlighet att ordna de uppgifter som hör till socialvården genom att en serviceanvändare ges en servicesedel, där förbundet förbinder sig att upp till ett visst värde betala de tjänster som serviceanvändaren köper av en privat serviceproducent som förbundet godkännt. Detta förfarande syftar till att öka klienternas valmöjligheter, förbättra tillgången på tjänster, göra serviceproduktionen mångsidigare och skapa förutsättningar för ett framtida samarbete mellan den kommunala socialvården och privata serviceproducenter. KST har ansökt om samarbetsstöd för projektet.

Maskiner och inventarier

IT-utrustning (30 000 euro)

Årligt anslag för inköp av IT-utrustning till hela organisationen.

Övriga maskiner och inventarier (74 000 euro)

Årligt anslag för inköp av övriga maskiner och inventarier till hela organisation, såsom kontorsmöbler till administrationen, hushållsmaskiner och möbler till förbundets egna verksamheter. Årets anslag har ökats för att inrymma köp av inventarier till en lokal för övervakat umgänge samt möbler till beroendemottagningen.

Fabrikgatan

Köp av Fixtjänsts fastighet (950 000 euro)

Vid årsskiftet 2022–2023 övertar KST Fixtjänsts verksamhet från Ålands handikappförbund. Planen är att köpa fastigheten på Fabrikgatan för det belopp som gör att handikappförbundets balansräkning töms från alla engagemang rörande Fixtjänst. Den exakta köpesumman fastställs då Fixtjänsts bokslut för 2022 har fastställts.

Svedgränd

Byggnadsår 1984, totalrenoverades 2001

Förprojektering av nybyggnation (30 000 euro)

Förprojektering för en nybyggnation med ett utökat antal boendeplatser. En projektledare tillsätts och arbetar tillsammans med representanter från KST och utvalda konsulter fram en grov plan för den nya byggnaden. Även politiskt utsedda representanter deltar i projekteringsskedet. Grova kalkyler tas fram då behovet är fastställt. Ansökan för eventuella detaljplaneändringar utförs.

Blåbärsstigen

Byggnadsår 1992

Räcken uteplatser (20 000 euro)

Blåbärsstigen har två uteplatser på innergården för klienterna. Den ena har idag träräcke eftersom klienten är rymningsbenägen. Räcket är ostadigt och grinden är inte ändamålsenliga. I samband med dräneringsarbetena som utfördes 2021 snyggades gården till. För att erhålla en trevlig innergård och beständiga räcken utförs likadana räcken till båda uteplatser, förslagsvis i smide.

Byte av värmeväxlare (25 000 euro)

Byte till en fjärrvärmeväxlare med energismarta funktioner. Detta är en större åtgärd enligt OVK-underhållsplan från 2019, då befintlig värmeväxlare börjar vara uttjänt. Automatiken för den nya växlaren bör innehålla energisparande funktioner så som pumpstopp, inomhusgivare m.m.

Maskrosvägen

Byggnadsår 2016

Projektering av tillbyggnad (40 000 euro)

Maskrosens boende saknar ändamålsenliga gemensamhetsutrymmen. Anslaget utgör medel för framtagande av anbudshandlingar för en tillbyggnad. Byggnadens användningsändamål innebär att det utöver de sedvanliga konsulterna arkitekt, konstruktör, el- och VVS-planerare även krävs brand- och sprinklerkonsult. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Åkersvängen

Byggnadsår 2003 (lilla sidan), 2011 (stora sidan)

Invändig renovering (40 000 euro)

- Trägolven i gemensamhetsutrymmen har slitits hårt och förnyas till mera slitstarka material (vinylgolv, plastmatta eller liknande).
- Ommålning av invändiga ytor utförs.
- Belysningen i gemensamhetsutrymmena är dålig och spotlight-armaturerna måste byggas om när knapparna brinner. En ljusspecialist tar fram ett koncept för förnyande av armaturerna.
- Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

3.1.2. Investeringar plan 2024

Immateriella tillgångar

Administrationssystem familjehem och stödpersoner (15 000 euro)

Behov av dokumentation gällande familjehem och stödfamiljer (kan ej göras i klientens journal). Gäller också beslut om utbetalningar, om möjligt kopplas detta mot lönesystemet.

Maskiner och inventarier

IT-utrustning (30 000 euro)

Årligt anslag för inköp av IT-utrustning till hela organisationen.

Övriga maskiner och inventarier (60 000 euro)

Årligt anslag för inköp av övriga maskiner och inventarier till hela organisation, såsom kontorsmöbler till administrationen, hushållsmaskiner och möbler till förbundets egna verksamheter.

Svedgränd

Byggnadsår 1984, totalrenoverades 2001

Projektering av nybyggnation (200 000 euro)

Projektering för en nybyggnation med ett utökat antal boendeplatser. Beloppet kalkyleras mer exakt under förprojekteringen. Projektledaren upphandlar konsulter för detaljprojektering av byggnaden. Erforderliga konsulter är som minimum projektledare, arkitekt, konstruktör, VVS-planerare, elplanerare och brandkonsult. Beroende av KST:s kravspecifikation och byggnadens komplexitet kan även andra konsulter såsom till exempel akustikkonsult, inredningsarkitekt, storkökskonsult m.m. vara aktuella.

Blåbärsstigen

Byggnadsår 1992

Projektering av renovering (30 000 euro)

- Golvkonstruktionen i byggnaden är betongplatta på mark med uppreglad träkonstruktion och ovanliggande isolering, vilket är en erkänd riskkonstruktion med en teknisk medellivslängd om ca 40 år.
- Mikrobaskador har konstaterats i golvkonstruktionen. Konstruktionen är ej fukttekniskt fungerande.
- Rekommenderade åtgärder enligt utförd konditionsundersökning: hela golvkonstruktionen saneras (rivs ut och återställs enligt av projektering fastställd plan).
- Ytterväggarna har så kallad blindsockel, vilket är en erkänd riskkonstruktion där ytterväggarnas nedre del kan drabbas av fuktskador. Avvikande höga fuktvärden har uppmätts i syllén. I samband med ombyggnation av golvkonstruktion bör även riskkonstruktionen i form av den så kallade blindsockeln byggas bort.
- Åtgärderna är omfattande och innebär att hela byggnaden måste tömmas på folk och inventarier. Eftersom det är aktuellt att renovera våtrummen på nedre plan och byggnadens insida generellt har renoveringsbehov föreslås samtliga dessa åtgärder utföras samtidigt.
- En projektledare tillsätts. Projektledaren arbetar tillsammans med KST:s representanter och upphandlade konsulter fram en plan och färdiga anbudshandlingar för renoveringen.
- Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Maskrosvägen

Byggnadsår 2016

Tillbyggnad (115 000 euro)

Tillbyggnad utförs enligt projektering. Beloppet kalkyleras mer exakt under projekteringen

Åkersvängen

Byggnadsår 2003 (lilla sidan), 2011 (stora sidan)

Projektering av köksrenovering (25 000 euro)

Köket är i dåligt skick och bör helrenoveras. Det har genom åren diskuterats huruvida köket ska vara ett mottagnings- eller tillredningskök. En projektledare tillsätts som tillsammans med KST:s representanter fastställer behovet. Projektering utförs utefter fastställt behov. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Utbyte av belysning (30 000 euro)

Belysning i gemensamhetsutrymmen förnyas enligt plan. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Takbyte (50 000 euro)

I samband med åtgärdande av vattenläckage genom yttertaket 2021 noterades att taket över den äldre delen av byggnaden med panntak haft eftersatt underhåll, vilket resulterat i skador som förkortat underlagstakets livslängd avsevärt. Det uppdagades även brister i utförande från byggtiden, vilket även det bidragit till att förkorta takets livslängd. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Tistelgränd

Byggnadsår 2003

Badrumsrenovering (90 000 euro)

- Enligt underhållsplanen.
- Lösa klinkersplattor förekommer i badrum.
- Konstaterade brister i våtrummen p.g.a. slitage.
- De flesta golvbrunnarna är monterade med förhöjningsring, vilket innebär risk för läckage. Tätskiktet är i slutet av sin tekniska livslängd.
- Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

3.1.3. Investeringar plan 2025

Maskiner och inventarier

IT-utrustning (30 000 euro)

Årligt anslag för inköp av IT-utrustning till hela organisationen.

Övriga maskiner och inventarier (60 000 euro)

Årligt anslag för inköp av övriga maskiner och inventarier till hela organisation, såsom kontorsmöbler till administrationen, hushållsmaskiner och möbler till förbundets egna verksamheter.

Svedgränd

Byggnadsår 1984, totalrenoverades 2001

Nybyggnation (8 600 000 euro)

Nybyggnation, boenden och daglig verksamhet specialiserade för klienter med omfattande vårdbehov, totalt minst 20 klienter uppdelat på fler enheter. Befintlig byggnad rivs och ca 2 150 m² vårdutrymmen byggs på ca 3 000 m² mark. Beloppet kalkyleras mer exakt under projekteringen. Kontrollanter tillsätts. Byggnation upphandlas och utförs enligt projektering.

Blåbärsstigen

Byggnadsår 1992

Renovering (450 000 euro)

- Beloppet kalkyleras mer exakt under projekteringen
- Kontrollanter tillsätts. Renovering upphandlas och utförs enligt projektering.
- Golvkonstruktionen saneras (rivs ut och återställs enligt av projektering fastställd plan).
- Riskkonstruktionen i form av den så kallade blindsockeln byggs bort.
- Renovering av våtrummen på nedre plan och byggnadens insida generellt.
- Åtgärderna är omfattande och innebär att hela byggnaden måste tömmas på folk och inventarier.
- Arbetet påbörjas inte förrän boendepåsen har fastställts.

Åkersvängen

Byggnadsår 2003 (lilla sidan), 2011 (stora sidan)

Renovering av kök (150 000 euro)

Köksrenovering utförs enligt projektering. Beloppet kalkyleras mer exakt under projekteringen. Arbetet påbörjas inte förrän boendepåsen har fastställts.

Målning av fasad (40 000 euro)

Rekommenderat målningsintervall för träfasader är cirka 10 år för att undvika mera omfattande åtgärdsbehov. Intervallet är uppnått. Arbetet påbörjas inte förrän boendepåsen har fastställts.

Smedjegränd (Solkulla)

Byggnadsår 2005

Renovering av ytor och våtrum (110 000 euro)

- Enligt underhållsplanen
- Dörrarna är för smala i byggnaden, vilket gör att rullstolar och dylik utrustning tar i dörrblad och dörrkarmar, vilka blivit sönderskrapade.
- Målningsbehov föreligger till följd av slitage och ändringar i byggnaden.
- Vid den nordvästra entrén påträffas en del lösa klinker innanför dörren.
- Rekommenderas att man tar ett helhetsgrepp kring de brister som påträffats i byggnadens insida.
- Golvbrunnarna i badrummen saknar klämringar, vilket ökar risken för vattenläckage i våtrummen. Tätskiktet är i slutet av sin tekniska livslängd.
- Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

Navigationsskolegränd (Hildas hus)

Byggnadsår 2000

Renovering av ytor och våtrum (85 000 euro)

Enligt underhållsplanen. Rekommenderas omfattande byte av golvmattor detta beroende på att det funnits gropar i betonggolvet där plastmattan spruckit på fler ställen. Problemet är utbrett i större delen av entréplanen och härrör från byggtiden. Mot yttervägg förekommer stora bulor i mattan till följd av att plattan satt sig. Golvmattan på entréplan bör rivas ut och golvet avjämnas och nya mattor monteras. Tätskiktet är i slutet av sin tekniska livslängd. Arbetet påbörjas inte förrän boendeplanen har fastställts.

3.2. Finansiering

Finansieringsanalys	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 euro	2021	2022	2023	2024	2025
Verksamhetens kassaflöde					
Årsbidrag	236	291	369	433	714
Investeringarnas kassaflöde					
Investeringsutgifter	-372	-577	-1 344	-645	-9 525
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	62	0	0	0	0
Inkomster från försäljning av tillgångar bland bestående aktiva	0	0	0	0	0
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-74	-286	-975	-212	-8 811
Finansieringens kassaflöde					
Ökning av långfristiga lån	0	577	1 344	645	9 525
Minskning av långfristiga lån	-389	-388	-503	-610	-1 063
Förändring av kortfristiga lån	1	30	134	65	476
Förändringar i lånebeståndet	-388	218	975	100	8 938
Förändringar i eget kapital	0	0	0	0	0
Förändring av förvaltade medel och förvaltat kapital	133	0	0	0	0
Förändringar av fordringar	-240	0	0	0	0
Förändring av räntefria skulder	2 970	0	0	0	0
Övriga förändringar i likviditeten	2 863	0	0	0	0
Finansieringens kassaflöde	2 475	218	975	100	8 938
Förändring av likvida medel	2 401	-67	0	-112	127
Likvida medel 31.12	5 046	2 563	3 601	3 489	3 616
Likvida medel 1.1	2 645	2 630	3 601	3 601	3 489

Enligt grundavtalet kan förbundet ordna kapitalfinansiering för en investeringsutgift genom landskapsandelar och/eller genom lån från ett finansiellt institut eller lån från medlemskommuner. Mindre investeringar kan finansieras med eget kapital.